

TELLIJATELE

Suurem osa euroalustest on piraatalused

Eestis ringlevatest EUR-kaubalustest on iga teine valmistatud kaubamärgi omaniku Austria raudtee loata. **Logistika**

MAJANDUSKASV

Ettevõtjad pole hoo raugemist märganud

Eesti suurima logistikafirma DSV Transpordi juht **JAAN LEPP** tõdes, et nende kogemus ei ole enam statistikaameti numbritega sama heas korrelatsioonis kui varem. ▶6-7

Äripäev

Teisipäev, 28. mai 2013
nr 102 (4759) 2,50 eurot

↓ EUR/USD
1,2939

↑ USD/EUR
0,7729

↓ EUR/SEK
8,5964

↓ NordPool
39,86

↑ Euribor
0,295%

Hotellid kardavad turistidevaest suve

FOTO: RAUL MEE

▶ Majutusärisse on hiljutine nõudluse vähenemine toonud murelikumaid noote ning hotelliärimehed prognoosivad eelmisest aastast kehvemat suve. ▶4-5

RIIGIVISIIT

Logistikafirma lõikab Mehhiko visiidist kasu

Mehhikos ametlikul visiidil sõlmitud suhted on CF&S Estonia juba koostööni viinud: laaditakse nende tellimusel kaupu, korraldatakse vedusid Colombiasse, Mehhikosse ja Dominikaani. ▶10-11

EUROOPA LIIT

Vastuseis odavatele päikesepaneelidele

Hiina peaminister hoiatas Euroopa Liitu dumpinguvastaste tollide kehtestamise eest Hiina päikesepaneelidele ja telekomiseadmetele. Eesti tollimaksu kehtestamist ei toeta. ▶8-9

INVESTOR

Kuidas investeerida Põhja-Koreasse

Põhja-Korea majandus on üks maailma kõige tsentraliseeritud ning suletumaid ning seal puudub aktsia- ja võlakirjaturg, ometi saavad välismaalased sinna investeerida. ▶20-21

KOLUMN

„Kapitalijulgeolek on sama tähtis nagu energiajulgeolek.“

Advokaadibüroo Sorainen partnerid Aku Sorainen ja Reimo Hammerberg leiavad, et toimiv kapitaliturg on hädavajadus, mitte luksus. ▶18

ÄRIPÄEV 28. mai 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 6670 150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

TEGIJA

Tarmo Kriis

korraldab tegemisi Tiit Vähi ettevõtetes

↑ Viisteist aastat tööandjate keskliidus ametis olnud Tarmo Kriis pikalt puhkust ei võtnud. 15. mail andis Kriis liidus ohjad Toomas Tamsarile üle, nüüd on juba tööil Tiit Vähile kuuluvates ettevõtetes – Sillamäe Sadamas, Silmet Grupis. Juhatab, koordineerib, korraldab, loetleb

ta oma tegemisi Delfile. Tiit Vähi on osanud ikka oma tegevust targalt korraldada, seega on põhjust arvata, et ta oskab Kriisile aastatega kogunenud kogemusi ja kontakte tööle panna. Tarmo Kriisi eelmisse ametisse oli aga suur tung, tööandjate esindaja kohta taotles koguni 30 inimest.

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Tutvu miljonäridega

Mullu deklareeris maksu- ja tolliametile vähemalt miljonieurost tulu 16 Eesti inimest. Kui palju neid on seekord? Ja kui eelmise aasta andmeil oli keskmine tulu ühe deklaratsiooni kohta 9400 eurot, siis kas tänava ületame 10 000 euro piiri? Loe täna Äripäeva veebist.

MAKSUAMETI andmeid tutvustab ameti juhtivspetsialist Hannes Udde.

REPLIIK

Vanad jätkavad

Vaid kolm uut liiget Reformierakonna uues juhatuses tõendab, et uuenemistahe erakonna sees on vähene. Kuriosselt mõjub rahastamiskandaali ühe võtmetegelase Kalev Lillo jätkamine juhatuses. Uute liikmete seas on kolm naist, neist kõige vähem tuntud on peaministri büroo juht Kairi Uustulnd.

PÄEVA FAKT

70

PROTSENTI EMTs müüdnud telefonidest on nutitelefoni, teatas ettevõtte.

AJALOO ILU

Tallinnas Pirital tegi letid kauplemiseks lahti turg

28. mai 2010. Kell 15 alustas Pirita linnaosavalitsuse kõrval oleval parkimisplatsil tööd Pirita turg. Päev varem oli vastasel turuplatsil käinud veel lettide kokkupanemine ning tehti viimaseid ettevalmistusi kauplajate ja ostjate vastuvõtmiseks. Poliitkempluste saatel valminud turu avamisel linte läbi ei lõigatud, selle asemel istutati platsil asuvasse lillekastidesse lilli. Pirita turu operaator oli MTÜ Pirita Turg, mis võttis endale opereerimisõigusega ka investeerimiskohustuse suurusjärgus 300 000 krooni. Turul oli ka oma veebileht www.piritaturg.ee.

Hetkeseis. Turu veebileht enam ei toimi ja operaatorfirma on vahetunud. Kuid Pirita turg ise tegutseb kenasti edasi – erinevalt mõnestki teisest Tallinna turgude rajamise tuhinast tekkinud kauplemiskohast. Hiljuti Eesti väiketalunike loodud MTÜ Eesti Väiketootjate Assotsiatsioon eestvedamisel pakutakse ostjatele peaaasjalikult eestimaist talutoodangut.

TSITAAT

”

Ma ei ole Jeesus Kristus, kes võtab kõik patud enda kanda.

Keskerakondlane Lauri Laasi ütles, et ei pea vajalikuks vabandada endiste keskerakondlaste Ivo Parbuse ja Elmar Sepa korruptsiooniasjas süüdimõistmine pärast

TÄNA

Millise info avalikuks saamist kartis Tallinna linnapea Edgar Savisaar eksametnik Ivo Parbuse kohtuasjaga seoses?

KUUOLA KUKU RAADIOST PÄRAST KELLA 13 UUDISEID

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Suurparteid peavad suutma end ise ära majandada

Põhiseaduskomisjonist jõuab sel nädalal riigikokku menetlemiseks erakondade rahastamise põhimõtteid muutev eelnõu, mis suurendab valimistel osalenud, kuid parlamendist välja jäänud erakondade rahastamist riigieelarvest ja vähendab riigikogu valimistel kandideerimiseks nõutavat kautsjoni.

Äripäev leiab, et suurparteid toetamine riigieelarvest tuleb üldse ära lõpetada. Aktiivsest poliitikast Sirbi teadustoimetaja tagasihoidlikule ametipostile maandunud Marek Strandberg ütles viimati “Keskpäevatuunis” tabavalt, et jahimehed ju ei vii talvel huntidele metsa liha, toidetakse ikka ökosüsteemi nõrgemaid.

Tänavu saavad Eesti erakonnad riigieelarvest 5,4 miljonit eurot, sellest ligi 1,8 miljonit rohkem kui 13 000 liikmega valitsus- ja takkapihta peaministripartei Reformierakond. Keskerakond saab ligikaudu 1,4 miljonit eurot, miljoni euro piiri ületab ka IRLi ja sotsiaaldemokraatide osa. Oleme Strandbergiga nõus: see on rahalises mõttes täielik absurd. Niigi heas tootumuses isendeid pole mõtet maksimaksja raha eest toita.

Õige suund, poolik lahendus. Põhiseaduskomisjoni ettepanek anda valimiskünnise alla jäänud, kuid siiski 2–3% hääli kogunud erakonnale riigieelarvest aastas 30 000 eurot, 3–4% hääli saanud erakonnale 60 000 ja kuni 5% hääli saanud parteile 100 000 eurot on küll samm õiges suunas, kuid poolik. Üks võimalus hangunud poliitilist süsteemi elustama sundida on uusi tulijaid rahaga toetada, kuid kindlasti tuleks suurparteid riigieelarvelisi toetusi vähendada, juhul kui nende ära kaotamine ühekorraga üle jõu käib.

Las suurerakonnad majandavad end ära liikmemaksudest, nagu pani ette europarla-

”

Niigi heas tootumuses isendeid pole mõtet maksimaksja raha eest toita.

mendi liige Indrek Tarand pisut vähem kui aasta tagasi Äripäeva arvamusruumis. Tarand soovitas ka keelustada igasugused annetused, mitte ainult need, mida “sulas” parteikonkretitesse tassitakse. Peaminister Andrus Ansip seevastu kutsus viimati üles sularahas annetajaid mitte “vihkama” ja neile kurjategija templit mitte otsa ette lööma.

Leiame, et liikmemaksudest peaks piisama: seda muidugi eeldusel, et parteide rahavajadust piiratakse ka teiste meetmetega, näiteks valimiskulude ülempiiri kehtestamisega. See kokkulepe on praegu sündimata, kuidgi põhiseaduskomisjon on selle mõistliku ettepaneku teinud.

Liikmemaks laekub kehvalt. Liikmemaksudest raha kogumine on Eesti parteidel siia maani sama hästi kui kasutamata jäänud ressurss. Aasta tagasi, kui liikmemaksu kehv laekumine erakondades laiemalt teemaks oli, ilmnes, et liikmemaksu maksab keskmiselt vaid 9–16% parteilastest. Siis lubasid erakonnad teemaga tegeleda, aga põhjust raporteerida liikmemaksu paremast laekumisest ei ole olnud siia maani ühelgi erakonnal.

Ent mida rohkem sõltub erakond oma liikmetest, seda enam on igal liikmel erakonnas ka mõjujõudu, st suureneb praegu liigagi kitsaks muutunud otsustajate ring. Teiseks, mida enam erakonna liikmed ise panustavad, seda enam on neil õigust ja motivatsiooni tunda huvi erakonna rahaasjade vastu. Kolmandaks, kui seadus määratleks liikmemaksud parteide sissetuleku ainsa allikana, oleks ka järelevalveorganite töö palju lihtsam, vaatamata sellele, et musta raha kasutamise kiusatus võib esialgu hoopis suurened.

Värske vere ja uute tuulte vajadus poliitikas jääbki rahuldumata, kui võimuerakondadele on garanteeritud pidev sissetulek riigieelarvest.

Euroopa
parim lennufirma

A STAR ALLIANCE MEMBER

SUURIMA HULGA SIHTRIIKIDEGA LENNUFIRMA ON NÜÜD SIIN

Globally Yours

TURKISH
AIRLINES

ÄRIPÄEV 28. mai 2013

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

„Felix Mägi: Oleme suve osas pigem vaoshoitud optimismiga kui sellised rõõmsad ja säravad.

Tallinna Nordic Hotel Forumi juht suveprognosist

TARTU hotellide Pallas ja London üks omanikest ja juht Verni Loodmaa ütles, et prognooside tegemine on järjest keerukam, sest kliendid otsustavad tihti viimasel hetkel. FOTO: SILLE ANNUK / POSTIMEES / SCANPIX

TURISM

Majutuses ähvardab suvi tulla eelmisest kehvem. Väiksemad on optimistlikud

PIRET REILJAN
piret.reiljan@aripaev.ee

Konjunkturiinstituudi värskest maikuu ülevaatest selgub, et kõige optimistlikumalt vaatavad suvele teenindusettevõtete juhid, kuid majutusärisse on viimase paari kuu nõudluse langus toonud murelikumaid noote.

Aprillis prognoosis kolme kuu perspektiivis teeninduses nõudluse kasvu 45 protsenti küsitletud ettevõtjatest, mais veidi vähem – 39 protsenti. Meeleolu mõningase languse põhjuseid võib otsida majutusärist – Tallinnas oli restoranide täituvus aprillis jooksul 13 protsenti väiksem kui mullu samal ajal, nõudlus vähenes kogu Eestis.

Äri- ja konverentsihotelli Nordic Hotel Forumit opereeriva OÜ Nordic Hotels juhi ja osaniku Felix Mäguse sõnul on langus mais jätkunud ja kõik märgid näitavad, et ka suvekuud tulevad nõrgemad kui eelmisel aastal. „Oleme suve osas pigem vaoshoitud optimismiga kui sellised rõõmsad ja säravad,” nentis Mägi. Ta tõi nõudluse vähenemise põhjusena välja majandusliku ebakindluse, millest räägitakse üha valjemini Soomes ja Rootsis, samuti asjaolu, et tänavu toimub Eestis muldusest vähem rahvusvahelisi üritusi, näiteks konverentse. Hotelliäri pole kaasa aidanud ka Eesti lennuühendusega seotud probleemid.

Vähem siseturiste. Tartu hotellide Pallas ja London üks omanikest ja juht Verni Loodmaa nentis, et tänavu esimese kolme kuuga Tartu hotellis kasvu ei olnud ning erinevalt muust Eestist ka hanes Tartu hotellides just siseturistide hulk. Samas ei ole Loodmaa sõnul siiski põhjust kaotada mõõdukat optimismi.

Hotellipidajad nentisid, et suveks prognooside tegemine muutub järjest keerulisemaks, sest kasvav trend on klientide viimase hetke otsused. Et interneti vahendusel on mugav hotellitube broneerida, sõltub üha enam külastusi näiteks mingi ajahetke ilmast. „Suhteliselt palju selgub ikkagi viimasel hetkel, neid tibusid saame sügisel lugeda,” märkis Loodmaa. Tartus sõltub hotellide käekäik

„Kui sa ühel päeval ei müü ühtegi saapapaari, siis teisel võid müüa kolm paari, aga müümata hotelli-tuba jääbki müümata.

Tartu hotellide Pallas ja London juht Verni Loodmaa hotelliäri spetsiifikast

paljuskki ka Tartu Ülikooli korraldatavatest üritustest ja linnas toimuvatest suurüritustest.

Viimasel hetkel selgub külastajate hulk muudab hotellipidajate elu keeruliseks, sest iga tühi hotellituba on justkui mahavisatud raha. „Kui sa ühel päeval ei müü ühtegi saapapaari, siis teisel võid müüa kolm paari, aga müümata hotellituba jääbki müümata,” nentis Loodmaa.

Kuressaare Linnahotelli majandava Reisibüroo Kontaktid OÜ juht ja üks omanikest Erik Raie oli oma suveootustes suurematest mandri konkurentidest optimistlikum ja seda just mullusest ilusamatele suveilmadele lootes. „Ma olen igal juhul positiivsem aastatagusega võrreldes,” rääkis Raie, kelle sõnul jäi möödunud suvi nõrgaks külmade ilmade tõttu. Samas nentis temagi, et palju selgub selles äris viimasel hetkel ning alles juuli keskpaigas on selgem, kuidas suvi läheb.

Hinda eriti tõsta ei saa. Äripäevaga vestelnud majutusettevõtjate sõnul teenuste hinnad suvel oluliselt ei tõuse, kuid mõni suurüritusest tingitud hüppeline nõudluse kasv võib hinna kergitamist siiski pisteliselt võimaldada. Samas ütles Kuressaare Linnahotelli juht Raie, et tema tõstab suviti hotellitoa hinna vähemalt kahekordseks, kuna talvised hinnad on väikelinnas lihtsalt niivõrd madalad. Talviti aitavad Kuressaare ja teiste väikelinnade hotellidel ellu jääda ärikliendid, kes majutavad hotellides ajutiselt ühte või teise linna toodud töölisi.

Vähem sõltub majanduse tõmbetuultest piskest oma niisil tegutsevate majutuskohtade käekäik. Tallinna lähedal Saue vallas peo- ja ööbimiskorru rentiva Endla Turismitalu OÜ juhataja Jonel Põllu sõnul on neil paari aasta jooksul nõudlus kasvanud suurte sammudega. Juba praegu on pea terve eesolev suvi broneeringuid paksult täis. Teise ettevõtte, Osvald Teeninduse OÜ kaudu tegeleb Põld koos pereliikmetega ka toitlustusäri, kus on suurim suvine mõjutaja ikka ilm. Põld nentis, et kaks aastat järjest nende toitlustatud Nõmme jaanitulel erines osalejate hulk ilma tõttu kahel järjestikusel aastal kahekordselt – vastavalt 5000 ja 2500 külastajat.

Kokkuvõttes on majutusettevõtjad suve eel mõõdukalt optimistlikud ning loodavad, et ilusad suveilmad pööravad praegu paistva langustrendi taas tõusule.

13%

oli Tallinna restoranide täituvus aprillis väiksem kui eelmisel aastal samal ajal, kuid nõudlus on vähenenud kogu Eestis.

ALLIKAS: EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

Ä Kommenteaar

Tööstustel ja ehitustel on tavapärasest õhem tellimuste portfell

MARJE JOSING
Eesti Konjunktuuriinstituudi direktor

Äriettevõtete kindlustunne mais on parem kui aprillis, kuid jääb alla eelmise aasta mai majanduskonjunktuuri hinnangutele. Tellimuste portfell on tavapärasest õhem nii tööstus- kui ka ehitusettevõtetel.

Jaekaupmeeste viimase kolme kuu müük on olnud kasvutrendil (40% ettevõtete müük kasvas, 2012 sama näitaja oli 60%) ja ka järgnevas 3 kuuks näeb 61% ettevõtetest ette müügitahumahu kasvu. Ärikonjunktuuri hindab 71% kaupluse juhte rahuldavaks, 17% heaks ja 12% halvaks. 72% juhte näeb rahuldava konjunktuuri püsimist ka lähema poolaasta jooksul.

Kõige optimistlikumalt vaatavad tulevikku teenindusettevõtete juhid, kellest 39% näeb ette nõudluse suurenemist järgneva kolme kuu jooksul ja 28% plaanib tööhõude juurde võtta. Töötajate arvu soovivad suurenda-

da kõik teenindusala ja hooaja mõjul kasvab töötajate arv kõige enam restoranides ja hotellides. Turismisektor vaatabki lähenevatele suvekuudele optimistlikult – nii oli hotellide kindlustunde indikaator +46, restoranidel +55 ja turismiagenduuridel +18.

Jätkuvalt hea ärikonjunktuur on infotehnoloogia-sektoris. 36% ettevõtetest soovib töötajaid juurde palgata ja 24% juhtide hinnangul suureneb nõudlus infotehnoloogia teenuste järele kolme kuuga (saldo +14).

Vaatamata sellele, et teenuste müük (auto)transpordisektoris viimasel kolmel kuul 33 protsendis ettevõtteis suurenas ja 53 protsendis jäi samaks, on turukonjunktuur ikka ebakindel. Iga neljas ettevõtte eelnevatel kuudel koon-das ja ka lähikuudel näeb 20% ettevõtetest ette nõudluse vähenemist. Hinnatõusuks terava konkurentsi tingimustes ruumi ei ole ja töötajate arv kasvab väga vähe.

Ä Võrdlus

Teenindusfirmade juhtide ootused suvekuudele on ettevaatlikud

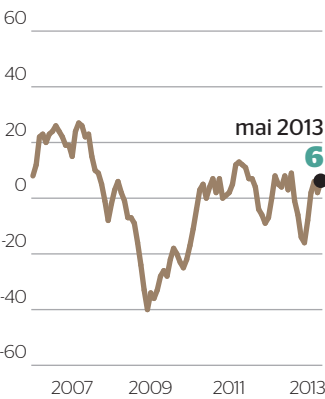
EKI teenindusbaromeeter, %

	2013 aprill	2013 mai		2013 aprill	2013 mai
TEENUSTE MÜÜK VIIMASE 3 KUU JOOKSUL			TÖÖTAJATE ARV VIIMASE 3 KUU JOOKSUL		
suurenas	31,2	43,8	suurenas	15,8	13,8
jäi samaks	47,4	42,0	jäi samaks	76,9	76,4
vähenes	21,4	14,2	vähenes	7,3	9,8
NÕUDLUS VIIMASE 3 KUU JOOKSUL			TÖÖTAJATE ARV JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL		
suurenas	25,3	38,1	suureneb	26,0	28,4
jäi samaks	54,7	46,9	jääb samaks	68,3	70,3
vähenes	20,0	15,0	väheneb	5,8	1,3
NÕUDLUS JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL			TEENUSTE HINNAD JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL		
suureneb	44,7	39,0	tõusevad	21,3	19,4
jääb samaks	48,8	50,7	jäävad samaks	77,0	79,0
väheneb	6,5	10,3	langevad	1,8	1,7

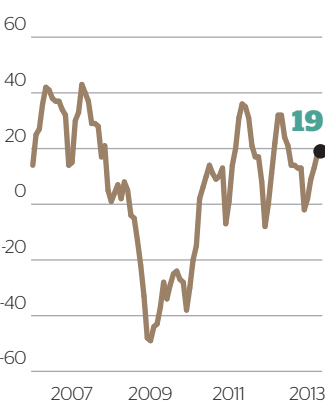
Ä Statistika

Valitseb mõõdukas optimism

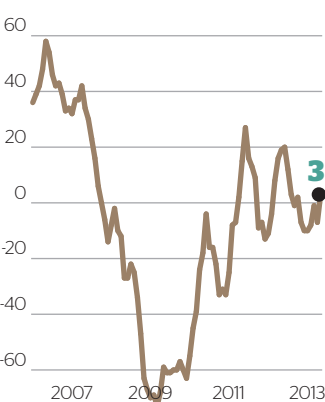
TÖÖSTUSBAROMEETER

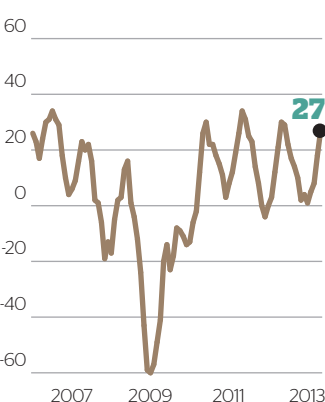
KAUBANDUSBAROMEETER

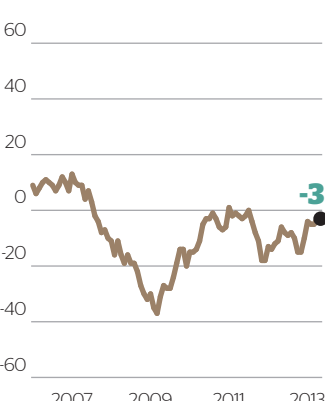
EHITUSBAROMEETER

TEENINDUSBAROMEETER

TARBIJABAROMEETER

ALLIKAS: KONJUNKTUURIINSTITUUT

KAANEL5

Kahjuks jääb praeguses arvudekeskses maailmas inimlikkust aina vähemaks

Eesti seadused on lihtsad, mõistetavad ja mak-suametnikud inimlikud, ütleb 20 aastat rahvus-vahelist raamatupidamisteenust pakkunud ning paljud Eesti turu tuuled ja tormid edukalt üle elanud Leinonen Eesti omanik Petteri Leinonen.

“20 aastat tagasi oli huvitav aeg: käibemaksuseadust oli üks lehekülg, valdav osa sea-dustest ja reeglitest puudu-sid või olid alles kujunemisel ning maksuametis võis ühe-le küsimusele saada kolm erinevat vastust,” meenutab Leinonen. “Mulle meeldis, et vanasti oli igal ettevõttel oma inspektor, kes teadis, mis et-tevõttes toimus, ja mõistis, kui mõni projekt pikale ve-nis. Nüüd on Eesti kahjuks minemas Soome ja ülejää-nud Euroopa teed, kus mak-suamet pole huvitatud sisust ja kokkulepe tegemisest, vaid saadab tähtaja kukkudes elektroonilisi meeldetuletusi ja trahvikirju.”

Samas toonitab ta, et sea-duste mõistetavuse, peatük-kide pikkuse ja üldise mak-susüsteemi poolest oleme Soomega võrreldes heas sei-sus. “Soomes ei saa sageli maksuspetsialistidki seadus-test aru. Kuidas siis ettevõtja või kodanik seda peaks suut-ma? Eesti seadused on püsi-nud lihtsamatena,” märgib ta ja lisab, et Eestis on juba üle 4000 soomlastele kuuluva te-

gutseva ettevõtte, kes on pa-genud siia põhiliselt lihtsat maksusüsteemi ning praegu veel soodsamaid tööjõuku-lusid ja mugavamat asjaaja-nist nautima. Sama liikumi-ne toimub teistest riikidest.

Välisturule minnes tasub seaduste ja maksupoliitika suhtes alati nõu küsida
Leinonen pakub konsultat-sioone ja teenuseid ka Ees-ti firmadele, kes soovivad minna välisturgudele, olgu see siis põhja või lõuna pool. Eesti firmadel on mujal ras-ke, sest nad ei ole harjunud nii keerulise bürokraatia-ga ning omal käel tegutse-des võidakse ruttu sattuda keerulisse seis. Leinoneni sõnul pole mõtet ühe käega firmat juhtida ja teisega ise raamatupidamist teha – see on kulukas, kergesti teki-vad vead ja neist sünni-vad probleemid. Sage-li arutab keerulisi situatsioone Lei-noneni Tallinna kontori 20 hästi koolitatud ja ko-gemustega spet-

sialisti omavahel. Kuidas peaks siis ühe ettevõtte üks-ainus inimene nendega toime tulema?

Leinonen pakub raamatu-pidamisteenust kümnes riig-is ning plaanib lähiajal veel-gi laiendada. Ettevõtte edu võti on kogenud, asjatundlikud ja sõbralikud töötajad, kes suu-davad olla klientidele nõu-andjad, tõlgid ja raamatupi-dajad. Nende ülesanne on anda infot, kuidas teises riig-is seaduskuulekalt käituda, kuidas ettevõtet asutada, fi-nantsarvestust korraldada, ja makse maksta, ning aidata vajadusel leida ka muud tea-vet turu kohta. Nii sünnib pi-kaajaline viljakas ja vastas-tikku kasulik koostöö.

Petteri Leinonen, Leinonen Eesti juhatuse esimees

Äriklient ▶ elion.ee

Müügiesindaja Aivari lugu Äritelefonist

Äritelefon. Aitame tegutseda targalt.

Hallo äpiga on kontor seal, kus olen mina. Saarel. Suvilas. Võrkkiiges.

TÖÖSTUS

Ettevõtjad ei taju aeglasemat majandust.

Toetab ka eksport

HANNES SARV
hannes.sarv@aripaev.ee

Ehkki esimeses kvartalis jäi majanduskasv statistikaameti esialgsel andmel protsen- di piiresse, ei kurda ettevõtjad mahtude vähe- nemise üle. Vastupidi: paljud on käivet hoopis kasvatanud.

Eesti suurima käibega logistikafirma DSV Transport Asi juhi Jaan Lepa sõnul oli esimese kvartali ametlik üheprotsendiline majanduskasv talle üllatus. Tema hinnangul peaks transpordi- sektoris majanduse olukord olema kogu aeg tun- da – kui kaubavahetus kasvab, võib eeldada ka majanduskasvu, ja vastupidi.

DSV arvestab ka ise tootmisindeksit. 20 suure- ma tootmisettevõtte käive nende juures kasvas sel- le aasta esimeses kvartalis aastatagusega võrreldes 8 protsenti. 20 suurima kaubandusettevõtte käi- ve kasvas samas võrdluses 6 protsenti. “Selle põh- jal oleksin pakkunud majanduskasvuks 2–3 prot- senti,” ütles Lepp.

Ta lisas, et on viimastel ajal märganud, kuidas ettevõtte statistika ei ole statistikaameti numbri- tega sama heas korrelatsioonis kui varem.

Kasvada aitab eksport Euroopast välja. Toot- jatelt ei kuule kurtmist, et majandus oleks välis- mõjul jahtumas. Metallitöödega tegeleva allhan- kele spetsialiseerunud Radius Machining OÜ juht Alvar Sass loodab ettevõtte tänavu viiendiku võr- ra suurema käibeni tüürida.

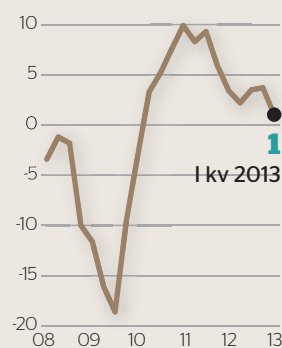
“Kui eelmise aasta lõpus kõik oma prognoose andsid, oldi palju pessimistlikumad. Meie jaoks on vastupidi läinud: praegu on üks parimaid kevad- hooaegu,” tunnistas ta.

Sassi sõnul on paljud kliendid oma prognoo- se muutnud ja tellimusi suurendanud. Radius Machiningu peamine müügiturg on Soome, kust tuleb kuni 40 protsenti käibest. Ametlikult on suur ka Eesti osakaal, kuid kuna firma teeb klien- tide toodetele vajalikke detaile ja kliendid ise eks- pordivad need edasi, siis nende töö vilja Eestisse sisuliselt ei jäägi.

Statistika

Majandus kasvas 1 protsenti võrra

SKP muutus võrreldes eelmise aasta sama perioodiga, %

ALLIKAS: STATISTIKAAMET

2–3

protsenti oleks logistikafirma DSV Transport juht Jaan Lepp pakunud majanduskasvuks lähtudes ettevõttes arvutatud tootmis- indeksist.

Sass märkis, et klientide seas on prognoose po- siitiivsemaks muutnud need ettevõtted, kes müü- vad üle maailma, mitte ei piirdu Euroopaga. “Üks klient ütles, et ta on Euroopas kaks aastat müünud, nüüd käis korra Ameerikas messil ja müüs seal roh- kem kui kahe aastaga kokku. 36 tundi messi ja sel- le ajaga müüs rohkem kui kahe aastaga Euroopas,” märkis ta.

Käivet loodab suurendada ka Pärnumaal Audru vallas vineeri tootev OÜ Valmos. “Oleme enam-vä- hem samas käibenumbris kinni mis eelmisel aast- al,” lausus firma juht Heiki Vahermets. Valmose toodangust läheb ekspordiks umbes 85 protsen- ti. Varem oli nende ekspordi osakaal veelgi suu- rem, aga viimasel ajal on nad rohkem siseturu- le müünud.

Läänemaal Taebas plastitooted valmistava Cipax Eesti Asi juht Kaido Sasse ütles, et mõnevõr-

ra allapoole on sel aastal käive küll läinud, aga kur- ta ei saa. “Meil on aasta esimeses pooles alati pal- ju teha. Kasum oli küll väiksem, aga see oli tingi- tud teatud otsustest, mis me tegime. Oligi mõel- dud, et kasum on väiksem, kuna hoidsime teatud kliente,” selgitas ta.

Cipax teeb samuti allhanget ja on viimasel ajal aktiivselt töötanud just Soome suunas. “Tehaseid on seal Soomes küll, aga eks me hinnaga lööme. Tootmishinnad on meil kahjuks madalamad. Rää- gitakse palju palkadest, aga kui see hind oleks sa- ma (mis Soomes – toim), nad siia ei tuleks,” selgi- tas ta.

Palgasurve aina kasvab. Viljandis kaableid, kilpe ja muid elektritarvikuid allhanke korras valmis- tava OÜ Proteus juhi Ardi Reineri sõnul on palga- kulu sellise töö puhul Eestis juba piiri peal. “Praegu

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt:

Võlgniku nimi

Seotud isikud

Aare Autod OÜ.....	Marje Unt
Akaatsia Talu OÜ.....	Karin Arop, Liisi Arop
Aktivistid OÜ.....	Annika Hoff
Alutex Pro OÜ/Fassaaditootmise OÜ (www.alutex.ee).....	Hannes Kasemaa,
.....	Katrin Möldre
Arco Ehitus OÜ.....	Priit Hainoja
B.W.T King AS.....	Ain Völli, Liis Völli
Baltgard OÜ (www.baltgard.eu).....	Katrin Lehtveer, Airi Elur
Basic Ehitus OÜ.....	Leho Kolk
Bole OÜ.....	Rain Eisler
Clinical Trials OÜ.....	Ave Kants
CWT Technics OÜ.....	Esko Juhani Suutarinen, Martti Ilmari Palokas,
.....	Marko Juhani Keränen
DacoProjekt OÜ.....	Deniss Kudrjašov
DrinkProf OÜ.....	Ilmar Koppel
Ehitusfirma OÜ.....	Irigo Aus
Europe Logistics Group OÜ (www.europe-logistics.ee).....	Urmo Halumets
Frog Industrial Design OÜ.....	Raul Varrak, Aivar Kärmas
Galvanic OÜ.....	Heidi Plumberg
Happeak Baltica OÜ.....	Maria Shcheperina, Mikhail Sokolov,
.....	Alexander Sokolov

INKASSO / VÕLAREGISTER / NÕUETE OST / MEELDETULETUSKESKUS / ÕIGUSBÜROO / SÜVAMENETLUS

Julianus Inkasso OÜ • www.julianus.ee
Telefon +372 681 4400 • E-mail: inkasso@julianus.ee • A.Weizenbergi 20, 10150 Tallinn

Julianus
INKASSO

Võlgniku nimi

Seotud isikud

Hooned OÜ.....	Triin Mägismaa, Madis Millistvere, Janek Kelk, Siim Veersalu
Horizon Project OÜ.....	Tiit Välling, Kirill Saprókin
Hüntal Auto AS.....	Igor Levitski, Aivo Hünneve, Henri Hünneve
Lampap OÜ.....	Michael Mamlin, Vitali Petrov
Mainstream Recruitment TÜ.....	Mihhail Gontšarov, OÜ Mueller
Massimo OÜ.....	Paap Toonela
Mercader OÜ.....	Algars Lukstins (endised juhatusel liikmed Teet Piiskoppel,
.....	Arvo Antropov, Andres Aro)
Nordic Engineering OÜ (www.engineers.ee).....	Meelis Niin
Novaelement Ehitus OÜ.....	Viktor Kakk
Paargu OÜ.....	Erkki Vapper
Paradiisi Mesila OÜ.....	Tarmo Jaanisk
Reval Optika OÜ.....	Alba Siilbaum, Hanna-Maria Vanaküla
Sirkel Fabrics OÜ.....	Mati Sirkel
Startup Electric OÜ.....	Andrus Aaslaid
Sukeldumiskeskus OÜ (www.sebak.ee).....	Helena Ivanova
Telematics OÜ.....	Karl Kaeväl
Torvent Grupp OÜ.....	Urmas Uibo
Villa Marika OÜ (www.villamarika.ee).....	Küllil Parkman

Koondame nõudeid Basic Ehitus AS (registrikood 10876979) vastu

Arco Vara motiveerib juhti. Odavad aktsiad

RAIVO SORMUNEN
raivo.sormunen@aripaev.ee

Motivatsioonipakett annab seitse kuud Arco Vara juhtinud Tarmo Sillale võimaluse osta firma aktsiaid 2016. aastal 0,70 euroga ehk reedestest turuhin- nast 36% odavamalt.

Aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teatega aval- datud motivatsioonipaketi osa- na emiteeritakse börsifirma ju- hile 1000 euro eest üks vahetus- võlakiri. See annab omanikule õiguse märkida 2016. aasta jook- sul kuni 390 000 Arco Vara ASI

aktsiat hinnaga 0,70 eurot akt- sia kohta.

70 senti on võrdne nii Arco Vara aktsiate nominaal- kui ka raamatupidamisliku väärtuse- ga. Selle taseme katsus aktsia börsil ära ka 14. jaanuaril 2013, kui Arco Vara pärast 2012. aasta massiivset kasumihoiatust vaba- langusse sattus.

Tulu pole kindel. Kui Arco Vara aktsiahind ei küündi 2016. aastal 0,70 euroni, pole motivatsiooni- paketil väärtust. Miljoni euro suuruse boonuse saamiseks

peaks aktsia tõusma vähemalt 3,27 euroni ehk praeguse hinna- ga võrreldes kolmekordistuma.

Arco Vara juhatus võib akt- siate märkimisel aktsiakapita- li suurendada 273 000 euro ula- tuses, see tähendab 390 000 akt- sia võrra. Aktsiakapitali uus suu- rus võib olla kuni 3,59 miljo- nit eurot.

Arco Vara teenis 2012. aas- tal 18 miljoni eurose puhaskah- jumi, tänavu esimeses kvartalis aga 38 000 eurot kasumit. See on esimene aastaalguse kvartalika- sum pärast 2007. aastat.

» **Kui eelmise aasta lõpus kõik oma prognoose andsid, oldi palju pessimistlikumad. Meie jaoks on vastupidi läinud: praegu on üks parimaid kevadhooaegu.**

Radius Machining OÜ juht Aivar Sass. Fotol askeldavad tehases Radiuse töötajad. FOTO:

ANDRAS KRALLA

Ä Kommenteer Prognoosi ei ole vaja korrigeerida

MADIS ABEN
rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna analüütik

Rahandusministeerium ei ole kaks kuud tagasi valminud prognoosi korrigeerinud, kuna ei ole piisavalt detailset informatsiooni esimese kvartali arengute kohta.

Mitme teadaoleva näitajaga ei ole olukord nii kriitiline, et oleks põhjust kevadprognoosi korrigeerida enne plaanipärast suvist prognoosi augustis.

Selle aasta majanduskasvu prognoos 3% on keskpikas perspektiivis vähemalt praeguse teadmise juures konservatiivne ja erasektori prognoosidega võrreldes selgelt madalam. On loomulik, et väikese majanduse puhul on tegelikud arengud keskpikast võimetekohasest trendist erinevad.

Praegust prognoosi ja sellest tulenevat eelarvet võib olla põhjust ümber vaadata juhul, kui suve lõpuks on selge, et ELi ja meie teiste ekspordipartnerite majandusarengud jäävad kevadistele ootustele märkimisväärselt alla.

veel kuidagi saab, aga Tallinna hindadega enam ei saa,” sõnas ta. Reiner lisas, et piir on praegu kusagil 600–700 eurose brutopalgaga juures. Siis hakatakse vaatama, kas kusagil mujal saaks odavamalt toota.

Proteuse enda tööd sõltuvad Reineri sõnul suurtest ettevõtetest, kellele firma allhanget teeb. Aasta esimene pool on Viljandi firmal läinud hästi.

Sassi sõnul pole Radius Machiningu puhul palgakulu sugugi tootmist pärssiv tegur. “Igal aastal oleme palku tõstnud ja seda survet on tõesti järjest rohkem. Turul on vaba tööjõudu nii vähe, et käib üleostmine,” sõnas ta.

Sassi sõnul pole küsimus sugugi rahas. “Praegu on selline seis, et pinke on lihtsam osta, kui töomehi sinna taha leida. Pudelikael on tööjõus ja alati pole küsimus rahas, vaid polegi kuskilt võtta neid töomehi, koolituse tase on väga madal,” nentis ta.

Saaremaal alustab kaubaveosadam

Saaremaa algselt ristluslaevade teenindamiseks mõeldud sadamat tohib nüüd kasutada ka kaubaveoks, otsustas Mustjala vallavolikogu.

Tallinna Sadama ärisuuna juht Ahto Ader ei soovinud võimaliku võtmekliendi nime enne lepingu sõlmimist avalikustada, kuid ütles, et tegemist on väga tugeva taustaga puidu- ja puidu ümbertöötlemise ettevõttega, mis tegutseb aktiivselt nii Eestis kui ka Soomes ning arendab tegevust ka Ida-Euroopas. Ettevõtte plaanides on üldkaupade lao ehitus ja maa ettevalmistamine puiduäriks.

Aderi sõnul võiks sadamast aastas läbi käia umbes 100 000 tonni kaupa, kuid sellisele tasemele ei jõuta kindlasti ühe hooajaga, kirjutas Saarte Hääl.

Vastased ei ilmunud kohale.

Otsus oli vallavanem Kalle Kolteri sõnul üksmeelne. “Kahtlusi ei olnud ja mul on selle üle hea meel. Need, kes tavaliselt seda teemat oponeerivad, ei võtnud vaevaks kohale tulla ega protesti avaldada,” rääkis ta Meie Maale.

Sadama üle on arutletud kolm aastat. Kolteri hinnangul tähendab see kvaliteedimärki. “Kulunud aeg tõestab, et keskkonnamõju- ja muud uuringud on tehtud põhjalikult. Oli palju kahtlusi, aga nüüd läheme sirgelt edasi,” märkis ta.

Kolter lisas, et kaubasadama tingimustes peaks tööd saama 15–20 inimest. “Lepingut Tallinna Sadamaga hakati ette valmistama juba täna (läinud reedel – toim). Samas, tegutsema hakkavad sadamas alltöövõtjad, erafirmad. Tallinna Sadam paneb lihtsalt paika infrastruktuuri,” selgitas vallavanem.

Saaremaa suuremate sadamate operaatori ASI Saarte Liinid juhatuse esimehe Villu Vatsfeldi sõnul oleks kõige mõistlikum, kui Saaremaa Sadamas korraldaks kaubavedusid Saarte Liinid.

ARIPAEV

Mitu miljonäri Eesti aastaga juurde sai?

Loe veebist juba täna!

Paberlehes homme põhjalikumalt.

www.aripaev.ee
Põnev. Kasulik. Asendamatu.

Äriklient ▶ elion.ee

Milline on sinu lugu Äritelefonist?

Äritelefon. Aitame tegutseda targalt.

Rehvide müük, paigaldus ja hoiustamine

SOODUS!

VAATA KUMM.EE

Rästa 2a Tallinn 13425 +372 655 3556 info@kumm.ee

Partner targale metsaomanikule!

Meie ettevõtte ülesanne on varustada Valga-, Järva- ja Lääne-Virumaal ning Laukalnes ja Inčukalnsis asuvaid puidugraanulitehaseid **ümar- ja hakkpuiduga.**

Valga Puu keskendub eelkõige **metsakinnistute ja raieõiguse ostule.** Samuti oleme huvitatud pikaajalistest ja vastastikku kasumlikest suhetest metsamaterjali müüjatega. Omame kõiki vahendeid ja võimalusi Teie metsamajandusliku töö tegemiseks.

www.valgapuu.ee

OÜ Valga Puu kuulub bioenergeetika arendamise ja taastuvenergia tootmisega tegelevasse kontserni AS Graanul Invest.

KONFLIKT

Hiina ja ELi vahel teravneb kaubandustüli. Kaalumisel tollimaks

HIINA peaminister Li Keqiang pühapäeval Berliinis koos Saksamaa kantsleri Angela Merkeliga. FOTO: AFP

Ä SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

Hiina peaminister hoiatas Euroopa Liitu dumpinguvastaste tollide kehtestamise eest Hiina päikesepaneelidele ja telekommunikatsiooni-seadmetele.

“Me ei nõustu sellega ja oleme otsustavalt selle vastu,” ütles Hiina peaminister Li Keqiang pühapäeval ühisel pressikonverentsil Saksamaa kantsleri Angela Merkeliga. “Selline otsus ei mõjuta kahjulikult mitte üksi töökohti ja vastavate tööstusharude arengut Hiinas, vaid mõjutab ja ohustab ka Euroopa tööstuse arengut,” vahendas agentuur Bloomberg.

Saksamaa on ainus Euroopa Liidu riik, mida Li Keqiang oma esimesel välisviisil Hiina peaministrina väisab. Riik on Euroopas Hiina suurim kaubanduspartner ning ilmselt ka kaalukaima sõna ütleja teravnevas dispuudis.

Läbirääkimised. Angela Merkel ütles, et püüab vastasseisu lahendada läbirääkimiste teel. Saksamaa pingutab, “et need probleemid, mis meil praegu on näiteks päikeseenergeetika ja telekommunikatsiooni sektoris, saaks lahendatud võimalikult tihedate läbirääkimiste abil ega viiks konflikti, mis viiks tariifide kehtestamisele mõlemalt poolt,” ütles Merkel. “Me ei usu, et meil sellest kasu oleks.”

Li teatas, et hindab kõrgelt Merkeli hoiakut selles küsimuses ning loodab, et Hiina ja Saksamaa head suhted on mudeliks Hiina suhetele ka ülejäänud Euroopa Liiduga.

Euroopa Komisjon peab Hiina päikesepaneelidele tollide kehtestamise otsustama enne 6. juunit. Need võivad kütündida keskmiselt kuni 47%-le ja oleks esialgu ajutised tollid, kuni juurdlus jätkub. Detsembris tuleb ELi valitsustel otsustada, kas muuta dumpinguvastased tollid järgmiseks viieks aastaks püsivaks.

Üksmeel puudub. Euroopa Komisjoni sakslasest kaubandusvolinik Karel De Gucht võttis teema üles Saksamaa suurima päikesepaneelide tootja Solarworld AG kaebuse peale, et Hiina müüb Euroopa turul oma tooteid omahinnast odavamalt ehk dumpinguga. Euroopa on päikesepaneelide tootjatele suurim turg maailmas, kus järjest tugevamalt domineerivad Hiina tootjad.

Läinud reedeks pidid liikmesriigid esitama oma seisukohad. Financial Times kirjutas, et üksmeelt siin ei ole – umbes 15 liikmesriiki 27st on dumpinguvastaste tollide kehtestamise vastu. Lehe andmeil lubas De Gucht liikmesriikide seisukoha teadmiseks võtta. Kaubandusküsimustes on ELis otsustav sõna Euroopa Komisjonil. “Praeguses etapis kujutavad võimalikud ajutised meetmed vaid hädalahendust turu tasakaalustamiseks Euroopa firma-

ÄRIPÄEVA KOOLITUS JUHTIDELE

7. juunil

JUHI 4 SAMMU TARKADE OTSUSTENI

Kuidas juhina teha otsuseid, mis on püsiva mõjuga, mille loogikast ja tõestusest aru saadakse, nii organisatsiooni sees kui klientide hulgas?

Koolitaja on MTÜ Eesti Väitlusseltsi juht ja Väitluskoolituse koolitaja **MARGO LOOR**

Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

SOODUSHIND:

31. maini **299 eurot**
(km-ga 358,8 eurot)

Tavahind: 349 eurot (km-ga 418,8 eurot)

Äripäev

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

Hiina ehitab Valgevenesse sillapeaks terve linna

Hiina ehitab Valgevenesse terve linna, millest peab saama sillapea nii Euroopasse kui ka Venemaale.

Valgevene president Aleksander Lukašenka eraldas hiinlastele 5 miljardi dollari suuruseks arenduseks Minski rahvusvahelise lennujaama lähisel maa-ala, mis on 40% suurem kui Manhattan ning peab ära mahutama ka elamispiinad kuni 155 000 inimesele, kirjutas agentuur Bloomberg.

Lukašenka otsib Hiinast abi majanduse elavdamiseks, mis on 2009. aastast vajanud IMFilt ja Venemaalt 6,5 miljardit dollarit abilaenu. Rajatav tööstuspark annab Hiina eksportijatele sillapea ELi liikmesriikide Poola ja Leedu piiri lähisel ning samuti maksuvaba pääsu Venemaa ja Kasahstani turule, mis

5

miljardit dollarit kuulub Valgevene pealinna Minskisse tööstusparki rajamiseks.

on Valgevenega tolliliidus. Samuti on olemas haritud tööjõud, kelle keskmine kuupalk 560 dollarit on Poolaga võrreldes poole madalam.

“See on unikaalne projekt,” ütles Hiina suursaadik Valgevenes Gong Jianwei, kui projekt sai heaks kiidetud. “Kuskil mujal Euroopas ei ole sellise tööstusparki rajamine enam võimalik. Infrastruktuur on nii võimas.”

Tööstusparki esimene etapp peaks valmima aastaks 2020. Teise etapi väljaehitamiseks kuulub veel kümme aastat.

Hiina rahastab tööstusparki ehitust madalate intressidega laenudega tingimusega, et vähemalt poole raha eest ostetakse Hiina materjale, tehnoloogiat ning palgatakse Hiina tööjõudu, ütles Valgevene poolt projekti juhtiv Kirill Korotejev. Valgevene riigile kuulub projektist 40%. Korotejevi sõnul on laenu tingimused nii soodsad, et kuskilt mujalt pangast pole mõtet küsima minna.

Pargis tegutsevad ettevõtted saavad märkimisväärsed maksumoodustused. Huvilisi on juba enam kui 10 ringis, nende seas ravimitootjad Sinopharm Group ja Läti Grindeks.

ARIPAEV.EE

Ä Kommenteaar
Eesti ei toeta

MARTIN MIIDO
majandusministeeriumi avalike suhete osakonna peaspetsialist

Eesti ei toeta Euroopa Komisjoni ettepanekut kehtestada Hiina päritolu päikesepaneelide impordile dumpinguvastast tollimaksu esitatud kujul.

Hiina päikesepaneelide peamiseks probleemlikaks peetakse laiaulatuslikku riigiabi, mis toob nende hinnad Euroopa Liitu eksportides ebaõiglase taseme ni. Seoses sellega on Euroopa Komisjonil käimas kaks menetlust: dumpinguvastane menetlus ja subsidiumivastane menetlus.

Subsidiumide vastu suunatud menetluse käigus kogutud andmed annavad meile reaalse pildi sellest, miks Hiina ettevõtete müügihinnad on madalamad liidu tootjate hinnatasemest. Viimase asjaolu selgudes saame võtta seisukoha, kas madalam hind on õigustatud või mitte. Dumpinguvastane menetlus keskendub lõpphindade võrdlusele ehk et põhjustesse nii palju ei süüvi. Eeltoodu tõttu peame õigeks, et otsus kaitsetollide võtmise kohta tehaks just subsidiumivastase menetluse raames kogutud tervikpildi põhjal.

Hiina päikesepaneelide peamiseks probleemlikuks peetakse laiaulatuslikku riigiabi.

majandusministeeriumi avalike suhete osakonna peaspetsialist
Martin Miido

Ä Võrdlus
Suurim summa teederemondiks

lisaeelarve suurimad rahaeraldised, mln eurot

teede korrashoid	4
õpetajate palgatõus	2,35
ühistransport	1,5

ALLIKAS: TALLINNA LINNAVALITSUS

Tallinn sai 9 miljoni eurose lisaeelarve

Linnavolikogu kiitis eile heaks Tallinna tänavuse esimese positiivse lisaeelarve, mille maht on 9,2 miljonit eurot.

Lisaeelarvest saavad lisaeraldise lasteasutused ja puuetega inimestele pakutavad teenused, see sisaldab õpetajate palgatõusu, tänavaremondi ja linnatranspordi korraldamise raha.

Eelnõu sai poolthääli lisaks juhtivale Keskerakonnale ka sotsiaaldemokraatide ja Reformierakonna fraktsioonist. IRLi fraktsiooni liikmed valdavalt ei osalenud hääletamisel, vahendas linnavolikogu oma pressiteates

Selle aasta oktoobris toimuvad kohalike omavalitsuste valimised.

Esimese lisaeelarvega suureneb Tallinna tänavune linnaeelarve 9,2 miljoni euro võrra ja selle kogumaht ületab 498 miljonit eurot.

Eilseks kolmandaks lugemiseks tegid fraktsioonid lisaeelarve eelnõule 20 muudatusettepanekut, milles viit hindasid rahanduskomisjon ja linnavalitsus vastuvõetavaks.

Aktspteeritud muudatuste seas on näiteks 300 000 euro eraldamine elektripaigaldiste korrastamiseks ja ohutuse tagamiseks lasteasutustes.

ARIPAEV.EE

de jaoks, kelle ellujäämise on ohtu seadnud Hiina päikesepaneelide tootjate dumping ja ebaaus konkurents,” ütles ta.

Lisaks Hiina päikesepaneelide tootjatele plaanib Euroopa Komisjon luubi alla võtta telekommunikatsiooniseadmete tootjad Huawei Technologies ja ZTE Corp. Ka nende Hiina firmade puhul on illegaalse riigiabi kahtlus, mis moonutab konkurentsi Euroopa turul.

Hiina suursaadik ELis Wu Hailong süüdistas FT arvamuseritlikus Brüsselit proteksionismis ja oma vabakaubandust toetava maine määrimises.

EL on Hiina jaoks kõige tähtsam kaubanduspartner. ELi jaoks Hiina tähtsaim kaubanduspartner USA järel. Läänud aastal eksportis Hiina kaupu ELi 290 mld euro väärtuses, ELi eksport Hiina küündis 144 miljardile eurole.

Palgaootus kasvab poole kiiremini kui palk

CV Keskuse palgauuringust selgus, et töötajate palgaootus kasvab 50% kiiremini kui palgad ise ja koguni kaks korda kiiremini kui tööandjate palgapakkumised.

Statistikaamet avaldas reedel esimese kvartali palgastatistika, mille järgi palgad on Eestis aastaga kasvanud 6,3%. CV Keskuse palgastatistikast selgub, et tänavu esimeses kvartalis oli CVdes esitatud keskmine palgasoov 985 eurot, mis on 9,6% suurem kui mõõdunud aasta esimeses kvartalis.

Lõhe palgasoovi ja teenitava palga vahel on aastaga suurenenud 6,1%-lt 9,4%-le, mis tähendab, et palgasoovid on kasvanud 50% kiiremini kui palgad.

Veel suurem on aga palgasoovide erinevus tööpakkumistes esitatud palgapakkumiste

CV Keskuse tegevjuhi Paavo Heili hinnangul palgakasv jätkub. FOTO: ANDRAS KRALLA

test. Aasta esimeses kvartalis oli keskmine palgapakkumine 849 eurot ning lõhe pakutava palga ja palgaootuste vahel on aastaga suurenenud. Kui 2012. aasta esimeses kvartalis oli tööpakkumistes pakutav keskmine palk 11% suurem kui soovitatav keskmine palk, siis sel aastal oli erinevus juba 16%.

ARIPAEV.EE

JELD-WEN DOOR SOLUTIONS

Kõigile turusegmentidele suunatud tootearendus-, tootmis- ja turundusprotsessis toetume meie brändilubadusele – *Reliability for real life*®. Meie pühendumine usaldusväärsusele tähendab õigeaegseid, täpseid ja kindlaid tarneid ning kompromissitut kvaliteeti.

Müüme oma tooteid üle maailma erinevate kanalite kaudu – ehituskauplused, hulgimüüjad ja muud. JELD-WEN Eesti AS on JELD-WEN Door Europe'i osa, mis omakorda kuulub maailma suurima ukse- ja aknatootja JELD-WEN Inc koosseisu. Kontserni rohkem kui 150 tootmisüksuses 22 riigis töötab umbes 25 000 inimest. Eestis annab firma tööd umbes 730 inimesele.

Oma kasvu jätkates otsime nüüd Balti müügidirektorit

Balti müügidirektor on JELD-WENi motiveeriv, innovatiivne ja kasumile orienteeritud tipptasemel esindaja. Vastutad JELD-WENi müügitulemuste kasumliku arendamise eest (B2B, projektimüük ja edasimüüjad) koostöös oma *teami*, kohaliku tootmis- ning Balti ja rahvusvahelise müügi- ja turundusorganisatsiooniga.

Igapäevaselt teed koostööd klientidega Balti riikides (arhitektid, ehitusfirmad, hulgimüüjad), väliste äripartneritega (turundus- ja reklaamiagentuurid) ning teiste huvirühmadega (erialaliliidud, kaubanduskodjad, muud organisatsioonid).

Vastutad samuti Balti riikides toimuva müügi planeerimise, plaani täitmise jälgimise ning kohalike firmade ja kontserni müügilase koostöö koordineerimise eest. Oled ka aktiivselt kaasatud toote(portfelli) arendamisse ning hulgimüüjatega heade suhete loomisesse ja arendamisse (aastased hulgimüügilepingud).

Sinu töökoht asub Tallinnas. Külastad oma kliente kõigis kolmes Balti riigis. Ühena meie Balti võtmeisikutest allud otse JELD-WEN Balti tegevjuhtidele ning kuulud JELD-WEN Eesti AS juhtrühma.

Eeldame, et oled väga energiline, dünaamiline ja aktiivne professionaal. Töödad innukalt tulemuste saavutamiseks, oled avatud, suunatud äride, loominguline ja järjekindel.

Sul on juhtimiskogemus müügidirektori tasemel ning oled turunduses ja müügis (B2B, hulgimüük) häid tulemusi saavutanud. Sul on hea läbirääkimis- ja esitlusoskus, siiras huvi meie klientide vastu ja selge soov JELD-WENis areneda.

Suhtled vabalt inglise ja eesti keeles. Vene, soome ja teiste keelte oskus on eeliseks. Oled vilunud *MS Office* kasutaja. Oluline on kogemus Eesti / Balti ehitusärist (või vähemalt sellest hea ülevaate omanine).

Eelistatud on ehitusfirmas, ehitusfirmadele lahendusi (elektrimaterjalid, valgustid, turvasüsteemid jne) pakkuvas firmas või muus ehitusäriaga kokku puutuvas firmas töötamise kogemus.

Pakume olulist ametikohta ja väljakutseid dünaamilises kvaliteedile orienteeritud globaalses firmas. Loomulikult pakume ka väärilist tasu, ametiautot ja teisi eeliseid.

Lisainfo saamiseks vaata www.jeld-wen.com või helista Mercuri Urvali konsultant Tarmo Mürsepalale telefonil 667 1520. Kandideerimiseks palume saata oma CV ja avaldus koos palgasooviga inglise keeles märgusõnaga "Müügidirektor" hiljemalt 9. juuniks 2013 e-maili aadressil tallinn.ee@mercuriurval.com. Kõiki avaldusi käsitleme konfidentsiaalselt.

Mercuri Urval

MG BEAUTY

MG Beauty OÜ esindab Eestis tuntud ja hinnatud ilutoodete kaubamärke nagu Lumene, Dr Irena Eris, LashFood, Lirene ning professionaalidele suunatud juuksehoolduse brände Cutrin, Tahe, Macadamia Natural Oil. Ettevõtte on nimetatud kaubamärkide ainuesindaja Eestis ja tegeleb toodete distributsiooni ja hulgimüügiga. Ettevõtte pakub kõikidele müüdavatele toodetele müügi- ja turundusalast täisteenust, vajalikku müügitoetust, konsultatsiooni ja koolitust. Tooted on müügil suurimates jaekettides ja juuksurisalongides üle Eesti. Ettevõtte koduleheküljel <http://www.mgbeauty.ee/>

Pakume väga head väljakutset iluvaldkonna

TOOTEJUHILE,

kes vastutab juuksehooldusbrändide Tahe ja Macadamia Oil sisseostu-, müügi- ja turundustegevuse eesmärgipärase toimimise ning müügitulemuste saavutamise eest. Ta peab läbirääkimisi tootjatega ja otsib aktiivselt uusi kliente läbi planeeritud müügitegevuse. Ta juhib toodete hinnastruktuuri. Tootejuht korraldab toodete koolitusi ja turunduskampaaniaid.

Oled sobiv kandidaat, kui Sul on kesk- või kõrgharidus ning varasem aktiivse müügitöö kogemus hulgikaubanduse valdkonnas. Sa oled initsiatiivikas, väga hea läbirääkimis- ja eneseväljendusoskusega. Oled konkreetne, täpne ja väga hea analüüsioskusega. Sul on kõrge pingetaluvus ning Sa väärtustad meeskonnatööd. Töös vajad väga head eesti ja inglise keele oskust, vene keel suhtlustasandil annab Sulle eelise. Töö on seotud lähetustega.

Ettevõtte pakub omalt poolt väga head väljakutset ja eneseteostusvõimalust Eesti kapitalil põhinevas arenevas ettevõttes. Sinu tulemuslikku tööd osatakse väärtustada.

Kandideerimiseks sisesta palun oma andmed ning palgasooviga motivatsioonikiri andmebaasi cv.sirjetammiste.ee või kandideeri läbi **CV Keskuse** või **CV-Online** andmebaasi **kuni 10.06.2013. a.** Lisainfot tööpakkumise kohta küsi projektijuhilt.

Sirje Tammiste
Konsultatsioonibüroo

Sirje Tammiste Konsultatsioonibüroo
Projektijuht Jaanika Tohv
E-post: info@sirjetammiste.ee
Tel 44 78 001, 52 50 970

Vaata lisainfot www.sirjetammiste.ee

LEPINGUD

Logistikafirma alustas koostööd Mehhiko ettevõtjatega.

Ametliku visiidi esimesed viljad

VIKTORIA LADŌNSKAJA
viktoria.ladonskaja@aripaev.ee

Eesti logistikafirma CF&S Estonia, mille tegevusalade hulka kuulub kaupade ekspedeerimine ja prahtimine ning laevade agenteerimine, hakkas tegema koostööd Mehhikoga, kirjutas Delovõje Vedomosti.

"Tõepoolest, CF&S Estonial õnnestus ühe kohtumise käigus läbi rääkida juba konkreetse projekti tingimused, millise kohta oli CF&S Estonia töötaja eelneval päeval saatnud pakkumise. Praeguseks koostöö Mehhiko ettevõtjatega juba käib, laadime ja korraldame veoteenust nende tellimusel konteineritega Kolumbiasse, Mehhikosse ja Dominikaani," ütles CF&S Estonia tegevjuht ja juhatuse liige Harri Rästas.

Äridelegatsiooniga kaasaminekust oli kasu. Mai alguses toimus Eesti välisministri Urmas Paeti ja tema Soome kolleegi Alexander Stubbi ametlik visiit Mehhikosse. Neid saatis äridelegatsioon, millesse kuulus rida Eesti ettevõtjaid. CF&S Estonia Mehhikos sõlmitud lepingud olid esimesed Mehhiko-visiidi reaalsed viljad.

AS CF&S Estonia (CF&S) asutati 1997. aastal kui klassikaline mereagentuur. Firma andmeil oli ettevõtte konsolideeritud müügitulu 2012. aastal 55 miljonit eurot.

Rästas tunnistas, et Mehhikosse minnes ei osanud CF&S Estonia sellest riigist midagi arvata, sest Mehhiko kaubavahetus, eelkõige eksport, on suu-

Ä Kes on kes Välisministrit Mehhikos saatnud äridelegatsioon

TEET JAGOMÄGI, ASi Regio juhatuse esimees

ALAR TAMMING, ASi Tavid nõukogu esimees

RUTH OLTJER, ASi ChemiPharm juhatuse esimees

VLAD NEPOCHATOV, OÜ Defendec äriarenduse asepresident

TIIT VAPPER, Reaalsüsteemide ASi juhatuse esimees

KRISTO KIRS, OÜ Vesimentor tegevjuht

HARRI RÄSTAS, ASi CF&S Estonia juhatuse liige

ALLAN KIIL, ASi Tallinna Sadam juhatuse liige

ALEKSEI ŠUBA, OÜ Alekon Cargo juhatuse liige

MARTIN HIRVOJA, EASi juhatuse liige

KRISTA MIHKELSAAR, EASi juhiabi

MAIT PALTS, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

LIIS LEHESALU, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja rahvusvaheliste suhete koordinaator

restis seotud USAga. 2012. aastal moodustas Mehhiko eksport USAsse 80% riigi kogutoodangust. Praeguseks on aga tulemus ületanud igasugused ootused.

"Oleme positiivse kogemuse võrra rikkamad ja meil on hea meel tugevdada kontakte ja koostööd Mehhikoga logistika vallas," ütles Rästas. "Mehhiko on küll absoluutselt teine maailm, suuresti meile siinpool Atlandi ookeani võib-olla tundmatu. Kuid tuleb siiski arvestada, et tegu on maailmas suuruselt üheksanda majandusega ja see on juba selge märk, et Mehhiko ärimed loorberitel ei puhka.

Rästas märkis, et kontakti saamine kohapeal oli

suhteliselt lihtne, kui määratud kohtumine paikajäi. "Tavaliselt oli suurem probleem kohtumise toimumine kui ühise keele leidmine. Mehhiko eripära äriajamises on see, et tuleb olla valmis kohtumiste ärajätmisega viimasel hetkel," rääkis ta.

Head võimalused koostööks. Välisminister Urmas Paet ütles mai alguses Mexico Citys kohtumisel Mehhiko välisministri José Antonio Meade Kuribreñaaga, et Eesti soovib maailma juhtivate riikide G-20 hulka kuuluva Mehhikoga tihendada nii poliitilisi, majandus- kui ka kultuurisuheteid. "Mehhiko enam kui sajamiljoniline rahvaarv ja juhtiv positsioon maailma tööstusriikide hul-

CF&S Estonia tegevjuht ja juhatuse liige Harri Rästas leidis Mehhikos aega ka vaatamisväärsusi külastada.

FOTO: ERAKOGU

31. oktoobril 2013

SALES MASTERY DAY

tippkoolitaja *Brian Tracy* (USA) Eestis

- müügitehnikate meistriklass -
- aja ja tulemuslikkuse juhtimine -
- kinnituseni jõudmine -
- tark müügijuhtimine -

Registreerimine: www.bestsales.ee või
Aira Tammemäe, e-post aira.tammemae@aripaev.ee,
tel 50 25548, 667 0411

Nordic
Business
Forum

Äripäev
Best Sales

gas pakub koostööks mitmeid võimalusi,” märkis Eesti välisminister pressiteate vahendusel. “Sellel eesmärgil toimub ka ühisvisiit koos ettevõtjatega – viimati külastas Eesti äridelegatsioon Mehhi- kot 1995. aastal,” ütles Paet.

Paeti sõnul on Eesti IT-ettevõtetel väga head kogemused Mehhi- kos tegutsemisest. “Juba praegu kasutatakse Mehhi- kos edukalt Regio asukoha määramise lahendusi ning loodetavasti jõuavad sinna peagi ka mitu teist uuenduslikku Eesti e- lahendust, näiteks e-tervise arendused,” ütles Paet. “Oleme valmis Mehhi- koga oma kogemust jagama ning oma lahendusi tutvustama ka kõigis teistes valdkondades,” lisas ta.

REEDESES Äripäevas hak- kasid ilmuma Ivo Parbuse ja Elmar Sepa kohtutoimi- kute materja- lid. FOTO: RAUL MEE

Tallinn lubab Äripäeva kohtusse anda

Tallinna linnavalitsus otsustas Äripäeva hiljuti ilmunud artik- lile pärast kohtusse anda. Lin- navalitsus nõuab hagi rahulda- misel väljaandelt 200 000 eurot.

Tallinna linnavalitsus teatas, et otsustas pöörduda kohtusse seoses möödunud reedel ja es- maspäeval Äripäevas ilmunud alusetute süüdistustega, nagu oleks toimunud Tallinnas kor- rupttiivne tegevus praeguse lin- navalitsuse teadmises ja heaks- kiidul.

“Meil on kõik põhjused usku- da, et kui uurimisorganid, pro- kuratuur ja kohus oleks leidnud Ivo Parbuse ja Elmar Sepa või mis tahes muu süüasja kontekstis vähimagi aluse ka Tallinna lin- na juhtide süüdistamiseks, siis oleks seda ka kõhklemata teh- tud. Probleem oligi aga selles, et seal ei olnud midagi enamat ning nüüd püüab Äripäev seda poliitilist lüüasaamist kompen- seerida,” nentis linna avalike su- hete direktor Ain Saarna.

“Korruptsiooniväidete pidur- damatu esitamine ajakirjandus- ses kahjustab mitte ainult Tallin- na linna kui juriidilise isiku, lin- na juhtide ja ametnike ning ette- võtjate, vaid ka kõigi linnaelanike mainet ning linnavalitsus ei saa sellega leppida. Äripäev mü- gitab oma luulude tiražeerimi- sega otseselt linna ärikeskkon- da ning linnavalitsuse kohus on linna selle vastu kõigi seadusli- ke vahenditega kaitsta,” kinnit- tas Ain Saarna.

Propagandatrikk. Äripäeva uudistetoimetuse juhi Aivar Hundimägi sõnul on Keskerakonna juhitava Tallinna linna-

valitsuse otsus esitada Äripäe- va vastu hagi tavapärane propa- gandatrikk, et seada kahtluse alla Äripäevas ilmunud artiklid ja suunata avalikkuse tähelepa- nu ära olulistelt teemadelt. “Üks oluline teema on Keskerakonna varjatud rahastamine ning Keskerakonda kuuluvate Tallinna lin- najuhtide tegevus osa ettevõtjate soosimisel,” täpsustas ta.

Dokumendid kohtutoimiku- test. Äripäev kajastas reedel ja es- maspäeval kohtus korduvas pis- tisevõtmises süüdi mõistetud en- disel linnaametniku Ivo Parbuse kohtutoimikutes olevaid doku- mente. Dokumentidest selgub, et Ivo Parbus tegutses linnajuhtide teadmises.

Hundimägi ütles, et linnavalitsuse algatataval kohtuvaidlus- el on üks suur pluss – avalikkus saab veelgi paremini teada, kui- das tegelikult Tallinna linna va- litsetakse. “Keskerakonda kuu- luvad Tallinna linnajuhid olek- sid aga käitunud pealinna mak- sumaksja suhtes ausalt ja kor- rektelt, kui hagi oleks esitanud Keskerakond, sest Äripäeva ar- tiklid kritiseerisid eeskätt Tallin- na linna juhitud keskerakond- laste tegevust,” lisas ta.

Ä Vaata veebib

“Vaata, kes rahastasid Keskerakonda varjatult”
“Parbus Sepale: linnapea on kohkunud”
“Seier: Parbuse tegevusest olid linnajuhid teadlikud”
“Farmaatsiatehase planeeringut aeti kõige kõrgemal tasemel”
WWW.ARIPAEV.EE

TÖÖKOHT

Tarmo Kriis läks Tiit Vähi juurde tööle

Tööandjate keskliidu tegevjuhi kohalt lahkunud Tarmo Kriis töö- tab suurärimees Tiit Vähiile kuuluvas kontsernis, kus ta tegeleb Sil- lamäe Sadama administratiivjuhtimisega. “Töötan Silmet Grupis. Tegelen grupi suurima ettevõtte Sillamäe Sadama administratiivse poole juhtimisega, samuti Silmet Gruppi kuuluvate ettevõtete näol loodud klastri ühiskondlike positsiooni- de haldamisega. Selle raamides koordineerin ka Silmet Grupi tege- vust tööandjate keskkliidus. Tiit Vähi on selle volikogu liige,” rääkis Kriis Delfile antud intervjuus. Kriisi sõnul tuli ettepanek Tiit Vähilt. “Nõustusin, kuna pean Silmet Gruppi ja Sillamäe Sadamat dünaamiliseks ettevõtteks. Tingimu- sed rahuldasid mõlemat poolt,” lisas ta.

JOOGITÖÖSTUS

A. Le Coqi eksport Kreekasse kasvab

Joogitootja A. Le Coq on tänavu mitmekordistanud eksporti Kree- kasse ning müüb jookse Kreeka kõigis turismipiirkondades saartel ja sisemaal. Sel aastal plaanib Tartu joogitootja saavutada Kreeka turul 400 000–550 000 euro suuruse ekspordikäibe, mis ületab eelmise aastat müüki kümme korda, teatas ettevõtte. A. Le Coq müüb Kree- kas klaaspudelid kokteile, Fizzi siidrit ja Angry Birds karastusjoo- ke. A. Le Coqi juhi Tarmo Noobi sõnul alustasid nad Kreeka turul kolm aastat tagasi ja nüüdseks on neil müügi võrk üle Kreeka.

Eesti Energia otsib õlitehasele liitlast

Eesti Energia on alustanud lä- birääkimisi teiste Eestis tegut- sevate põlevkiviõli tootjatega, et kaaluda ühise rafineerimis- tehase rajamist põlevkiviõlist autokütuseks sobilikku diisli- kütuse tootmiseks.

Rahvusvahelise insenerifir- ma FLUOR B.V analüüsis il- nes, et Eesti põlevkiviõlist on või- malik toota Euro 5 diislikütust, kuid järeltööstlusehase rajami- ne oleks majanduslikult otstar- bekam siis, kui rajada tehas suu- rema võimsusega.

Eesti Energia õlitööstuse ju- hi Igor Kondi sõnul jätkatakse järeltööstluse projektiga, otsides võimalikke alternative. “Tea- dmine, et meie toorõli on Euro 5

120

kg kvaliteetset vedelkütust saab toota tonnist põlevki- vist, sellest umbes 70 kg moodustab Euro 5 nõuetele vastav diisli- kütus.

tootmiseks piisava kvaliteediga, kinnitab eesmärki diislikütuse tootmise suunas edasi liikuda. Nüüd analüüsime, milliseid teisi võimalusi on õli rafineerimiseks, et leida optimaalne tehniline ja majanduslik lahendus,” sõnas Kond. “Üks võimalus on rajada suurem tehas koos teiste õlitoot- jatega. Oleme teinud ettepaneku nii VKG-le kui ka Kiviõli Keemia- tööstusele uurida ühistehase ra- jamise võimalusi,” selgitas Kond. Lisaks kaalutakse nii toorõli ra- fineerimisteenuse sisseostmist kui ka toorõli müümist partne- rite, kes selle rafineerimist ise korraldavad.

Eelmisel nädalal kohtus pea- minister Andrus Ansip Euroopa

Komisjoni presidendi José Ma- nuel Barrosoga, et arutada Ees- tis toodetava põlevkiviõli välja- vaateid Euroopas turgu leida.

ELi kütusekvaliteedi direktiivi 2011. aasta rakendusakti eel- nõu ning ilmselt ka uus, lähikuudel avaldatav eelnõu loodsid olukorra, kus vaid 10% põlevki- viõlist toodetud kütustest oleks turustatav.

Eesti Energia ja VKG õlitoot- mis- ja rafineerimistehaste töö- lehakkamine 2016. aastal tä- hendab, et 4% sisemajanduse käibe käimashoidmiseks annab õlitööstus üle poole Eesti kesk- konnakoormusest, arvutas väl- ja keskkonnaühenduste koda.

ARIPAEV.EE

Moonavoor

SEINAKATTESTUUDIO

Eksklusiivsed tapeedid

Seinakatted • Mööblikangad

Vaibad • Aksessuaarid

Järve keskus, 0-korrus, Pärnu mnt 238, Tallinn
E–P 10.00–20.00, tel +372 61 43 455
www.moonavoor.ee

INFOTEHNOLOOGIA

Nutikas projekt viis kõrgema efektiivsuse ja säästuni.

Arvuti prügiautosse

A LAURA MALLENE
laura.mallene@aripaev.ee

Ragn-Sellsi ambitsioonikas projekt, mille käigus arendati ainulaadne autoarvutite-logistikasüsteem, on tõstnud ettevõtte efektiivsust ja aidanud kõvasti säästa.

Ragn-Sellsi IT-juhi Taivo Nigoli sõnul on praegune töökorraldus võrreldes eelnenud paberimajandusega väga erinev. "Varem oli kogu logistika paberil sõidulehtedel. Järjekorrad olid autojuhtidele pähe kulunud. Kui tuli asendusautojuht või suvepuhkus, oli uue ringi päheõppimine peavalu. Võttis korralikult aega, enne kui tee selgeks sai," ütles Nigol.

Kasu on näha nii töö efektiivsuses kui ka säästus. Kui Eesti läks üle korraldatud olmejäätmete veosüsteemile, hakkasid veoringid kiiresti muutuma. Korraga võis jäätmevedajale juurde tulla või ära minna tuhandeid objekte.

"Sellega tuli hakkama saada. Enam ei saanud teha nii, et üks autojuht teenindas vaid ühte piirkonda, sedasama, mida ta oli teinud ehk juba küm-

me aastat. Uued ringid tuli kiiresti selgeks õppida. Sel ajal hakkasimegi mõtlema optimeeritud sõiduringide, kaardilahenduste ja muu sellise peale," lausus Nigol.

2012. aastal varustati Ragn-Sellsi autod arvutitega. Tänu autoarvutitele säästab ettevõtte 25 000 paberilehte kuus. Finantsiliselt on aga kõige suurem kokkuhoid aeg, mis tööoperatsioonidele kulub. "Ühe objekti teenindamiseks kulub aeg on tunduvalt vähenenud," märkis Nigol. Teine suur sääst tuleb kütuselt. "Ma ei julge kindlat protsenti välja öelda, aga kui hoiame kokku 10–20 protsenti, on ka meie ökoloogiline jalajälg väiksem."

Ettevõttele on oluline ka ärikasu. Nutika süsteemi abil suudab ettevõtte tööd teha efektiivsemalt kui konkurendid.

Töötajatele muutus arvuti hädavajalikuks. Esialgu ei olnud autojuhid pardaarvutist vaimustu-

ses, ent süsteemiga harjuti ruttu. Süsteemi õpetamiseks sõitis iga autojuhiga terve päeva kaasa inimene, kes vajadusel abistas.

"Nädal pärast tehnoloogia kasutuselevõttu juhtus nii, et süsteem ei läinud tööle ja pidime autojuhtidele paberilehed kätte andma. Autojuhtide reaktsioon selle peale oli, et selle paberiga ei saa teenindada, süsteem tuleb kiiresti korda teha – ma tahan oma arvutit tagasi saada!" meenutas Nigol.

Ta sõnas, et tema arendusloogika ei ole selline, et arendada süsteemi 2–3 aastat ja kuulutada see siis valminuks. "Süsteemi tuleb teha väikeste muudatuste haaval," märkis Nigol. Teisisõnu: süsteemi saab ja tulebki pidevalt arendada. Kui autojuhtidele anti kätte esimesed autoarvutid, ei olnud see kindlasti lõplik tarkvara.

Nigol kirjeldas, et ettevõtte andis tarkvara autojuhtidele võimalikult vara. Tänu sellele, et lõppkasutaja juba alguses n-ö beetaversiooniga

»

Tuli välja asju, millele me kontoris ei oleks osanud tähelepanugi pöörata.

Ragn-Sellsi IT-juht Taivo Nigul ütles, et süsteemi aitasid arendada autojuhid

A Tunnustus

LOGISTIKAT lihtsustava ning kulusid säästva infotehnoloogia lahenduse kasutuselevõtu eest anti Ragn-Sellsile tiitel "Aasta veokipark".

A Kommentaar

Infosüsteem on jätkusuutlik ja roheline

ANSI ARUMEEL
Eesti Posti logistikadivisjoni juht

Eesti Post kasutab veebi-põhist infosüsteemi EPLIS Veeb (Eesti Posti logistika infosüsteem), mis on suunatud Eesti Posti äriklientidele. Rakenduse abil saab klient Eesti Postile edastada eelinfot saadetise kohta.

EPLIS Veebi loomise ajend oli Eesti Posti soov muuta saadetiste edastamine äriklientidele mugavamaks ja efektiivsemaks. Infosüsteemi abil on võimalik sisestada ja edastada koi-

kide saadetiste andmeid ühest keskkonnast.

EPLIS Veebi vahendusel saab edastada ka infot täht- ja väärt-saadetisena edastatavate kirjade ja pakide kohta. Infosüsteem võimaldab kahepoolset suhtlust: klient edastab eelinformatsiooni saadetise kohta infosüsteemi, kuid saab samas reaajas ka edastatud tellimusi vaadata ja jälgida saadetiste staatust.

EPLIS Veebi kasutamine on kooskõlas ka rohelise mõtlemise ja jätkusuutliku arengu kontseptsiooniga: väheneb tarbetu paberimäärimine, kuna eelinfo saadetiste kohta saab paari hiireklikiga edastada veebikeskkonnas.

A Tasub teada

Autoarvuti võimalused

2012. AASTAL varustati Ragn-Sellsi autod arvutitega. Pärast seda näevad Ragn-Sellsi autojuhid päeva-tööd arvutist, mitte paberilehtedelt.

LISAKS tööülesandele on autoarvutist võimalik näha konteinerite asukohti kaardil, leida nendeni lähim tee, lisada või kinnitada informatsioon töö soorituse kohta.

AUTOARVUTISSE on võimalik laadida objektidel tehtud pilte. Vajadusel on logistikul võimalik info edastada kontorist otse autoarvuti ekraanile.

PROJEKTI käigus geokodeeriti klientide objektid, optimeeriti marsruudid. Sellele eelnesid infotehnoloogilised tegevused (nt riistvara valik, tarkvara programmeerimine) ja katsetuste periood. Projekti-ga oli seotud suur hulk inimesi: IT, transpordiüksus, logistikud, klienditeenindus.

Eesti suurim valik avigatsiooniseadmeid ja nende lisavarustust, seadmete rent, akude vahetus, kaartide uuendamine

Garmin Nüvi 54LM
■ 5" ekraan ■ 2013 mudel
■ terve Euroopa kaart eluaegse kaardiuuendusega

Garmin Nüvi 3597LMT
■ 5" ekraan ■ 2013 tippmudel
■ 3D maastik ■ terve Euroopa kaart eluaegse kaardiuuendusega

Becker Revo2
■ 5" ekraaniga tippmudel ■ veoauto- ja bussiprogramm ■ terve Euroopa kaart ■ eluaegsed kaardiuuendused

TomTom GO 1000
■ 4,3" ekraan ■ terve Euroopa kaart ■ IQ Routes ■ aktiivhoidik ■ 2 aastat tasuta kaardiuuendusi

Palmtek Kaubandus OÜ • Suur-Sõjamäe 42A, 11415 Tallinn
Avatud E-R 9-18 • Tel 6 217 530 • palmtek@palmtek.ee • www.palmtek.ee

AVT SERVICE

veokite, haagiste remont ja hooldus

Veoautode ja eritehnika diiselmootorite, kõrgsurvekütusepumpade ja -pihustite remont.

BOSCH

Diesel Service

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

AVT SERVICE

veokite, haagiste remont ja hooldus

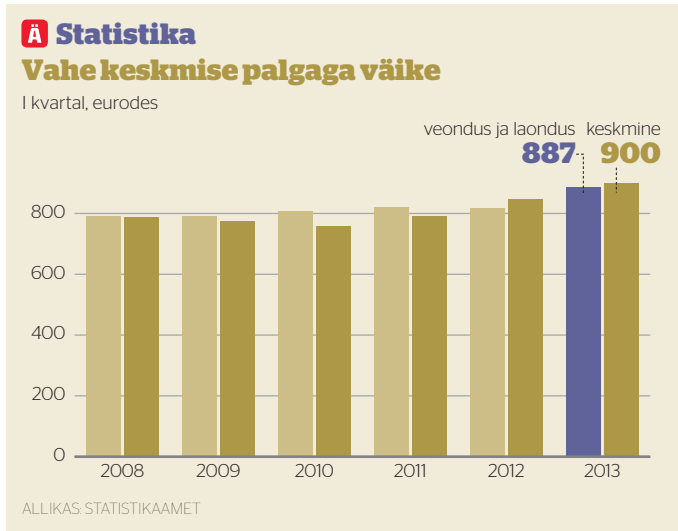
Veoautode ja busside kompressorite ning pidurisadulate remont ja müük.

Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee

25 000

paberilehte kuus säästab Ragn-Sells tänu autoarvutitele.

Veonduse ja laonduse palk Eesti keskmise lähedal

Esimese kvartali andmetel põhjal jääb veonduse ja laonduse sektoris keskmine brutokuupalk Eesti keskmisele palgale alla vaid 1,5%, ulatudes 887,1 euroni.

Statistikaameti andmetel oli Eestis kõikide tegevusalade keskmine brutokuupalk 900 eurot. Veonduse ja laonduse sektoris oli keskmine brutokuupalk vaid 13 eurot väiksem. Veonduse ja laonduse sektori keskmine palk on olnud Eesti keskmisest palgast väiksem alates 2011. aasta teisest poolest.

Võrreldes 2012. aasta IV kvartaliga on veonduse ja laonduse sektoris brutokuupalk kasvanud 1,8%. Eelmise aasta esimese kvartaliga on aga palgakasv olnud 8,6%. Sealjuures oli 2012. aasta esimeses kvartalis palk võrreldes aasta varasemaga langenud.

Keskmine brutokuupalk töusis 2012. aasta I kvartaliga võrreldes kõige enam kinnisvaraalse

8,6

protsenti on aastaga kasvanud keskmine brutokuupalk veonduses ja laonduses.

tegevuse palgatöötajatel (13,9%) ja brutotunnipalk põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi tegevusala palgatöötajatel (15,7%). Keskmine brutokuupalk ja -tunnipalk langes 2012. aasta I kvartaliga võrreldes ainult kunsti, meelelahutuse ja vaba aja tegevusala palgatöötajatel (vastavalt 2,0% ning 1,0%).

Keskmine brutopalk oli jaanuaris 876 eurot, veebruaris 882 eurot ja märtsis 940 eurot.

LOGISTIKAUUDISED.EE

NOVAFOREST

Novaforest OÜ
Betooni 11 D
Tel 513 5468, 511 5778

Veoautode remondi teenused

www.novaforest.ee

Kommenteeri Logistika rubriigi huvitavamaid teemasid juba täna

www.logistikauudised.ee

ÜHISTRANSPOORT

Bussifirmad: ametikoolitus on ajaraisk

Aprillis toimunud Äripäeva logistika klubis leidsid osalejad, et busisjuhtide ametikoolitusprogramm tuleb ümber vaadata. "Praeguse programmiga ametikoolitus on aja ja raha raiskamine," leidis ASi Sebe Tartu osakonna juht Tõnu Ruusamäe.

Temaga nõustus ka ASi Hansabuss personalijuht Ly Mazurtshak. "Iga kord küsin meestelt, mis on sisu, mis sa koolituselt said. Kõle on kuulda, kui vastatakse, et vahepeal käidi koolituselt kodus," rääkis Mazurtshak.

Sebe juhatuse esimees Kuldar Väärsi pani ette, et autoettevõtete liidu kaudu võiks toimuda ülevaatus, mis peaks olema bussijuhi ametikoolituse programmis. Mazurtshak lisas, et koolitusprogrammi ülevaatamine ongi plaanis.

LEMMIKUD

logistikauudised.ee loetuimad uudised

Eesti veofirmade tippjuhid valiti Euroopa parimate hulka.

Rahvusvaheline maanteetranspordi liit valis Euroopa 70 parima transpordifirma tippjuhi hulka kuus eestlast.

Kuidas lahendavad kohtud transpordikahjude vaidlusi?

31. mail annavad nõu advokaadid seminaril "Kes vastutab kauba kahjude eest transpordil?"

Logistika aastakonverentsi ideekonkurss. Logistikauudiste portaali lugejatel on võimalik anda oma idee, milline peaks olema sügisene logistika aastakonverents.

töötas, saadi väga kiiresti tagasisidet, mida võiks paremini teha. "Tuli välja asju, millele me kontoris ei oleks osanud tähelepanugi pöörata," rääkis Nigol. Seega on oluline kasutaja tagasisidet operatiivselt kuulda võtta. Kui autojuhilt tuleb mõistlik ettepanek, tasub see realiseerida.

Vajadus töi lahenduse. Oma logistikasüsteemi kasutab ka kummist tihendeid ja membraane tootev OÜ Merinvest. Ettevõtte nõukogu esimees Enn Meri ütles, et süsteem tuli neil luua ise – 2005. aastal tekkis vajadus, ent turul polnud lahendusi, mis sobinuks.

"Meie arvutisüsteem on n-ö kodus tehtud. Seal käivad läbi nii uued tellimused kui ka kauba ära saatmine. Ilma selleta me ei teaks, mida tegema peame. See on toonud efektiivsuse ja kiirendanud info töötlemist," sõnas Meri. Logistikasüsteem arendati välja koos Saksa inseneriga.

PÄRAST autoarvuti omaksvõtmist tunnistasid autojuhid, et ei kujuta enam paberitega teenindamist ettegi. FOTO: ANDRAS KRALLA

ICC Eesti
International Chamber of Commerce
Maailma äriorganisatsioon

ICC Eesti ekspordikonverents
"Make Trade Simple!"
ELi piirilinnas Narvas

Kolmapäeval, 5. juunil algus kell 10.30
Neljäpäeval, 6. juunil algus kell 9.30

Tartu Ülikooli Narva kolledž,
Raekoja plats 2, Narva 20307

Konverentsi töö toimub eesti keeles,
välisesinejad esinevad inglise keeles

TÄHELEPANU LOGISTIKUD JA TARNEAHELA JUHID!

Praktiline konverents eksportijate, importijate, juristide, logistikute ja ekspedeerijate laiale ringile avamaks uusi võimalusi ja praktikaid ekspordi(tehingute) vallas.

ETTEKANNETE TEEMAD:

- Mida tähendab "Make Trade Simple!"? Mis on hea eksporditehing ning kuidas selleni jõuda ICC tööriistu ja teenuseid kasutades?
- Incoterms® 2010 – nii lihtne, nii tõhus. Kuidas efektiivselt uuendusi kasutada?
- Arvelduste praktikast rahvusvahelistes tehingutes. Uus maksevorm BPO – panga maksekohustus
- Sillamäe – moodne sadam ELi idapiiril
- ICC õigustöõriistade praktilisest kasutamisest suurettevõtte rahvusvahelistes tehingutes BLRT näitel
- Põhjala äriperspektiiv määramatus maailmamajanduses
- Veosekindlustus – kas asjatu raharaisk või hoopis vastupidi?
- Kommertsvaidluste lahendamine: vahekohtumenetlus vs. kohtumenetlus vs. poolte kokkulepe
- "Make Trade Simple!" ja ICC Finland
- Eesti võimalused transiidimaa ja logistiliste lahenduste pakkujana ELi idavärvavas
- Uue ICC kaubamüügi näidislepingu tutvustus
- GoSwift – elektrooniline piirijärjekorra broneerimise süsteem
- SA Ida-Virumaa Tööstusala Arendus ja Narva Tööstus- ja Logistikapark ekspordi edendaja rollis
- Kuidas töötab Narva piiripunkt?
- Külästused ja ekskursioonid: Narva Tolli- ja Piiripunkt, ajaloolise Kreenholmi arendus, Narva Tööstus- ja Logistikapark ja Intec-Nakro Tööstuspark, Hermann kindlus

Esinejad:

Tarmo Tammiste, Narva linnapea
Tiit Tammemägi, PhD, ICC Eesti peasekretär
Jan Ramberg, professor, Rootsi
Age Valgepea, Swedbanki grupp
Triinu Hiiob, AB LAWIN
Andrei Biron, Sillamäe Sadama turundusjuht
Rainer Osanik, MSC, BLRT Grupi õigusdirektor
Martin Granholm, DSc, ICC Euroopa koordinaator, Soome
Andres Hallmägi, AB Pohla ja Hallmägi
Timo Vuori, ICC Soome peasekretär
Teet Kuusmik, SAIVTA
Meelis Tambla, KredEx Krediidikindlustus
Marius Kutateladze, GoSwift
Kristo Vrajer, Schenker
Urmas Koidu, Eesti Maksu- ja Tolliamet; jpt

Hinnad: 490 € + km, ühe päeva hind
280 € + km

Info ja registreerimine: tel 684 1252,
icc@icc-estonia.ee, vt ka www.icc-estonia.ee

Toetajad: KredEx, Narva Gate, Swedbank ja AB LAWIN

Seminariruumide rent

TEL 667 0105

korraldaja,
kontaktandmed

	ruumi suurus	istekohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus-kohti	soodustused	lisainfo
TÄHETORNI HOTELL *** Tähetorni 16, 11625 Tallinn tel 677 9100 / 110 faks 677 9096 tahetorn@neti.ee www.thotell.ee	konverentsisaal 80 m², sisaldab tasuta 9 m² lisaruumi;	50	kokkuleppel, teeme Sulle sobiva hinna	wifi, TV, VHS-/DVD-mängija, CD-mängija, ekraan, grafoprojektor, pabertahvel, paberid, markerid	dataprojektor, paljundus, toitlustamine, kohvipausid	80+	kokkuleppel, püsikliendisoodustus koolitusruumile, koolitusel osalejatele majutus 40% odavam	Asume kesklinnast 9 km kaugusel Nõmmel. Väga head parkimisvõimalused, ühistransport bussiga nr 10, 20, looduskaunis ümbrus, meid ümbritsevad terviserajad ja Nõmme seikluspark koos basseinidega. Hotellis on <i>à la carte</i> restoran, kus saab korraldada ka tähtpäevi, pidustusi ja ärilõunaid. Hotellis on hubane baar ja saun. Küsi kindlasti hinnapakumist! Leiame koos Sinuga sobiva lahenduse!
	koolitusruum Sviit 70 m², sisaldab tasuta 19 m² lisaruumi;	6						
	võimalus kohandada väiksemaid (35 m²) seminariruumide olenevalt soovist ja inimeste arvust	50						
		16						
HOTELL SUSI*** Peterburi tee 48, Tallinn tel 630 3672 konverents@susi.ee www.susi.ee	Mari 25 m²	8	kokkuleppel	wifi, dataprojektor, ekraan, pabertahvel, TV, video, CD-mängija	paljundus, toitlustamine, kohvipausid	200	kokkuleppel	Asume Peterburi teel ajaloolise Jüriõõ pargi vastas ainult 2 km kaugusel lennujaamast ja bussijaamast ning 10 minuti sõidu kaugusel Tallinna kesklinnast. Ühistransport bussiga nr 54 ja trammidega nr 2 ja 4. Suur tasuta parkla. Rikkalik valik kohvipause, toitlustamine hotelli restoranis. Peale tavapärase nõupidamise või konverentsi võimalus korraldada firmapidusid, bankette, vastuvõtte jm üritusi. Hotellis on ilusalong ja kaks sauna.
	Jüri 40 m²	25						
	Marta 55 m²	40						
	Roheline Ämblik 200 ²	120						
HOTELL ORU*** Narva mnt 120b, Tallinn tel 603 3302 faks 601 2600 sales@oruhotel.ee www.oruhotel.ee	Oru 95 m²	100	kokkuleppel	dataprojektor, grafoprojektor, pabertahvel, TV, video, ekraan, CD-mängija, internet, wifi, sülearvuti kasutamine	paljundus, faks, toitlustamine, kohvipausid	100	kokkuleppel	tasuta valvega parkla, hea ligipääs ühiskondliku transpordiga, toitlustamine hubases <i>à la carte</i> restoranis, mitmekülgne valik kohvipause, võimalik korraldada firmapidusid ja tähtpäevi
	Oru 1 60 m²	50						
	Oru 2 15 m²	10						
HOTELL DZINGEL Männiku tee 89, Tallinn tel 610 5300 www.dzingel.ee hotell@dzingel.ee	A-saal 45 m²	30	65 €/päev	TV, video, grafoprojektor, pabertahvel, CD-mängija, wifi	toitlustamine gruppidele, kohvipausid, koopiad, video-dataprojektor, sünkroontõlke-aparaatuur	560	kokkuleppel	Hea ligipääs ühistranspordiga, tasuta valvega parkla 100 autole ja viiele bussile, kaks sauna, tasuta wifi, soodsad kohvipausid ja lõunasöögid, võimalik korraldada firmapidusid ja sünnipäevi.
	B-saal 52 m²	20						
	C-saal 200 m²	200						
	D-saal 117 m²	70						
	E-saal 35 m²	20						
	F-saal 55 m²	30						
	G-saal 70 m²	45						
	H-saal 22 m²	20						

INFOPÄEV: MIDA MUUDAB SEPA ETTEVÖTETE MAKSEKESKKONNAS?

11.06
Sokos Hotel
Viru

Eesti maksekeskkonnas toimuvad uue aasta alguses olulised muutused.

2014. aasta 1. veebruarist hakkavad Eestis kehtima uued üleeuroopalised maksetingimused.

09.20–09.50 Registreerimine ja hommikukohv

09.50–10.00 Sissejuhatus.

Moderaatore Raamatupidaja.ee toimetaja **JUULI LAANEMETS**

10.00–10.40 Muudatused Eesti maksekeskkonnas – üleminek ühtsetele üleeuroopalistele (SEPA) makseviisidele.

Eesti Pank makse- ja arveldussüsteemide osakonna juhtivspetsialist **RAINER OLT**

- Mis on SEPA ja milleks on SEPA kasulik?
- Kuidas kulgeb üleminek Euroopas ja Eestis?
- Milliseks kujuneb Eesti maksekeskkond peale SEPA-le üleminekut?

10.40–11.15 Euroopa Liidu regulatsioon - SEPA

Rahandusministeeriumi Finantsturgude poliitika osakonna peaspetsialist **KRISTIINA KALJURAND**

- Miks oli vaja otsekohalduvat regulatsiooni?
- Mille kohta regulatsioon kehtib ja mida peab tegema?
- Mida regulatsioonid tähendavad Euroopa ühisturu kontekstis?

11.15–12.30 SEPA-le üleminek – mida see kliendile ja ettevõttele kaasa toob?

Swedbanki Grupi arveldustoodete elutsükli juhtimise divisjoni direktor **OLAVI LEPP**

- Rahvusvahelisele kontole üleminek IBAN
- ISO-failidele üleminek 2015
- e-arvele üleminek, kui xml tekstiformaat muutub

12.30–13.30 Lõuna

13.30–15.15 Kas arve ongi leping?

Advokaadibüroo Amos vandeadvokaat **KAI AMOS**

- Kas iga arvet tuleb maksta?
- Lepingutingimused arvel - tava ja praktika
- Mida tähendavad arvele kantud numbrid ja sõnad?

15.15–15.20 Infopäeva lõpetamine

Äripäev

Infopäeva soodushind registreerimisel kuni 31.05.2013 on 169 eurot (km-ga 202,8 eurot). Tavahind 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Registreerimine veebis www.seminar.aripaev.ee või telefonil 667 0411. Infopäeva projektijuht Juuli Laanemets, tel 667 0106.

12. juunil Meriton Old Town Garden Hotel

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Kuidas personali tulemuslikult hinnata ja arendada?

09.00-09.30 Registreerimine ja hommikukohv

09.30-09.40 Avasõnad moderaatorilt Eesti Energia Tehnoloogiatööstuse personalijuht ja ajakirja Personali Praktik peatoimetaja **Kristi Mikiver**

09.40-10.10 Kuidas töötajate hindamisega suurendada ettevõtte konkurentsieelist?

Pro Konsultatsioonid juhatuse liige ja juhtimiskonsultant **Mait Raava**

10.10-10.40 Vajalikud nõuanded tulemusliku arenguveestluse läbiviimiseks

töösuhholoog **Taimi Elenurm**

10.40-11.20 Eestis laiemalt tuntud personalihindamise meetodid ja nende

kasutamine tavapraktikas personalitöö konsultant **Riina Rohelaan**

11.20-12.00 KOGE MUSLUGU: Toimiva koolitus- ja arendusprotsessi loomine ja selle mõju ettevõtte talendijuhtimisele Ericsson Eesti personalijuht **Ülle Matt**

12.00-13.00 Lõuna

13.00-13.30 KOGE MUSLUGU: Töötajate kompetentsi hindamine avaliku sektori näitel Keskkonnainspektsiooni personaliosakonna juhataja **Meeli Villido**

13.30-14.00 KOGE MUSLUGU: Personali hindamise ja arendamise abil ettevõtte teeninduskultuuri tõstmine Olympic Casino personaliarenduse direktor **Häli Siimaste**

14.00-14.20 Päeva kokkuvõte ja küsimused

Seminari soodushind registreerimisel kuni 06.06.2013 on 159 eurot (km-ga 190,8 eurot).

Täishind alates 07.06.2013 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enam isiku korraga

registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus.

Info ja registreerimine: projektijuht Evelin Huul, tel 667 0177 või evelin.huul@aripaev.ee

Äripäev

11. juuni Sokos Hotel Viru konverentsikeskus

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Enese ja inimeste juhtimine feng shui abil

Lektorid Siret ja Janno Seeder

Eestipärane feng shui lähenemine äris.

Seminar juhendab, kuidas leida tasakaal ning luua

harmooniline keskkond, mis pakub tuge ja kaitset ning

soodustab edukat toimetulemist oma igapäevaülesannetega.

Vaatame feng shui kui harmooniaõpetuse valguses, miks mina ise ja minu

kliendid, töökaaslased ja äripartnerid käituvad nii nagu nad käituvad.

Seminar teeb rännaku läbi energia loomise kolme etapi:

1. Materiaalne: Meie olemist ja tegevust toetav keskkonda.

2. Meeleline: Teadlikus iseendast ja oma potentsiaalid.

3. Vaimne: Minu elufilosoofia ehk minu elu edustrateegiad.

Tulemuseks on tasakaalus, tulemuslik, rahulolev ja väärtuslik inimene -
töötaja, koostööpartner, meeskonnamängija.

Lisaks loengule viiakse seminaril läbi erinevaid teste, harjutusi ja näidatakse
illustreerivaid filmikatkeid.

Seminari teejuhtiks perefirma Seeder Konsultatsioonid **Siret ja Janno Seeder**.

Seminari **soodushind** registreerimisel kuni 05.06.2013 on

129 eurot (km-ga 154,8 eurot). Täishind alates 06.06.2013

199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enam isiku korraga

registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5%

soodustus. Info ja registreerimine: projektijuht Evelin Huul

tel 667 0177 või evelin.huul@aripaev.ee

Äripäev

www.seminar.aripaev.ee

LUBADUSI ANDES LOOB ETTEVÕTE OMA BRÄNDILE KOHUSTUSE

Meie sõidame kogu aeg Eesti lemmikleibade küpsetaja Suurim kinnisvara portaali Eestis Otse ja omadega Ehtne ja hea Parima hinna garantii Elus on maitset Kõik on olulised Aastast 1936 Narva – hea energia linn Kapital kogu eluks Üts ummamuudu liin Põhjamaised lahendused puidust Ühendame energiad Üks mure vähem Ela või ise Teeme asjad paremaks Värskendav kogemus Heade üllatuste maa Võtame mõnuga Kauplus kus saab kaubelda Pruulime Sinule Kuld kohvitassis Jagades Sinu rõõme ja muresid Väärtustades aega Head mõtted saavad alati teoks Ehtne ja hea Põhjuse leiab alati Tunne looduse värskust Seda kassid ostaksid

6. juunil

Dr Christian Grönroos

LUBADUSTE JUHTIMINE TURUNDUSES JA TEENINDUSES

Dr Christian Grönroos on teenindus- ja suhete turunduse (*Service and Relationship Marketing*) professor, kaasaegse marketingi, teenindusjuhtimise ja suhete turunduse teerajaja, kellele kuulub kliendikeskse lähenemise idee ja kontseptsioon teeninduses ning turunduses. Christian Grönroos on Nankai Ülikooli emeriitprofessor, aastatel 2002 - 2007 oli ta teenindusjuhtimise professor Rootsi Lundi Ülikoolis. Teda peetakse Põhjamaade koolkonna (The Nordic School) isaks. Christian Grönroos on üks esimesi marketingi gurusid, kes on pälvinud "Marketingi legendi" tiitli esimesena väljaspool USA'd.

Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Koolituse hind on 249 eurot (km-ga 298,8 eurot)

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**,

elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee

või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

6. juunil

TÖÖTUBA

PÜSIVA TEGEVUSKOHA KASUMI ARVUTAMINE JA MAKSUSTAMINE

Töötoa viib läbi
Advokaadibüroo
GLIMSTEDT advokaat,
maksukonsultant,
TTÜ finantsarvestuse
õppetooli rahvusvahelise
maksunduse lektor
MARKO SAAG

**Töötoas vaatleme püsiva tegevuskoha
tekkimise ja kasumi arvutamise ning
maksustamise põhimõtteid.**

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

Millal tekib püsiv tegevuskoht ja kuidas seda vältida?

Püsiva tegevuskoha kasumi arvutamise põhimõtted:

- OECD metodoloogia detailselt näidete põhjal;
- Siseriiklikud käsitlused;
- Peakontori ja püsiva tegevuskoha omavahelised arveldused;
- Tulude ja kulude omistamine, jne.

Püsiva tegevuskoha kasumi maksustamine:

- Eesti regulatsioon;
- Välisriikide regulatsioonist üldiselt;
- Maksuvabastused.

**Käesolev töötuba on sügisel alustava rahvusvahelise
maksunduse kooli eeltutvustus.**

Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

Töötoa hind on 45 eurot (km-ga 54 eurot).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil
koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee
projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 6670 107.

LÄBIMURRE

Müügijuhtimise aastakonverents 19.–20. september

Programm 19.09

09.30 Äripäeva esimene Müügi TOP.

Võitjaid tervitab majandus- ja kommunikatsiooni-
minister **Juhan Parts**

I sessioon: müük 2014

10.00 Võimalused ja riskid majanduses

aastal 2014. Sõltumatu analüütik **Maris Lauri**

10.30 Muutused tarbijate ootustes. Euromonitor International Baltikumi
regiooni analüütik **Roberta Kniuiipyte (Leedu)**

11.00 Läbimurre: tippjuhtide kogemuslood ja soovitused. Baltika Grupi
juhatuse esimees **Meelis Milder**, EMT juhatuse esimees **Valdo Kalm**, pika-
aegne Põltsamaa Felixi juht **Anti Orav**, startup'i GateMe asutaja ja juht **Janar**
Merilo, Elisa juhatuse esimees **Sami Seppänen**

11.45–12.45 lõuna

II sessioon: müügitöötaja 2014

12.45 Muutunud müük. Sõltumatu müügiekspert

Hard Perk

13.15 Mille poolest erineb müügimees

Inglismaal ja Eestis? Müügipraktik Madis Kiho (UK)

13.45 Mida teevad tippmüüjad teisi? Bonnier

Publications müügidirektor

Helena Taube Rehnmark (Rootsi)

14.15–14.45 energiapaus

III sessioon: müügijuht 2014

14.45 Kuidas ennast läbimurdeks programmeerida?
(esineja kinnitamisel)

15.15 Kuidas juhtida staare? Riigikogu esimees

Ene Ergma

15.45 Kuidas avada loovus? Inspiratsioonikoolitaja

Teo Hären (Rootsi)

16.15 üllatuskülastamine

Programm 20.09 Meistriklassid

10.00–11.30 Maris Lauri (Eesti): Mida arvestada 2014
müügiplaanide tegemisel?

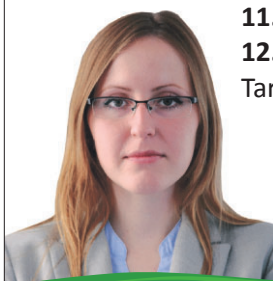
11.30–12.00 energiapaus

12.00–13.00 Roberta Kniuiipyte (Leedu):

Tarbijate ootused - olevik ja tulevikutrendid

13.00–14.00 lõuna

14.00–15.30 Teo Hären (Rootsi): Kuidas avada oma
müügimeeskonna loovus?

Osalustasu:

Kuni 23.06 soodushind 299 eurot
(käibemaksuga 358,80),

osalemine ainult ühel päeval 199 eurot
(käibemaksuga 238,80)

Registreerimine ja info:

www.bestsales.ee,

korraldaja Aira Tammemäe tel 5025548,
registreerimine@aripaev.ee

Äripäev Best Sales

toetaja:

PRIVILEG

ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Kanuumatk kaunil Salatsi jõel

88 €
soodsam

392 €

Veeda suvepäev lummvaid liivakivipaljandikega ääristatud jõevaateid ja imelisi liivakoopaid nautides. Ühepäevane kanuumatk kaunil Salatsi jõel koos saunaõhtuga – Privileegi kliendile mugav ja soodne. Hind on kaheksaliikmelisele seltskonnale, iga lisanduv matkakoht samas rühmas on 40 eurot.

Vaata kõiki pakkumisi:
www.privileeg.ee

Käsiraamat valmib koostöös advokaadibürooga
www.tarkgruntesutkiene.com

TARK
GRUNTE
SUTKIENE

Tööõigus

Näidised ja kommentaarid

Autorid:

Toomas Taube (advokaadibüroo Tark Grunte Sutkiene vandeadvokaat ja partner, käsiraamatu peatoimetaja), Piret Luiga, Alo Noormets, Andres Siigur, Gea Lepik, Aidi Kallavus, Jaanika Ots, Kerstin Pilt, Risto Hübner, Kaia Läänemets ja Andreas Veeret.

kasiraamat.aripaev.ee/tooigus

Äripäev

Tellimisinfo telefonil 667 0100

Äripäeva
käsiraamat

logistikauudised.ee

31. mai

Hotell Viru konverentsikeskus

KES VASTUTAB KAUBA KAHJUDE EEST TRANSPORDIL?

Transpordivaldkonna õiguse ja kindlustuse **kogenuimad eksperdid** annavad ühepäevase õppuse, kuidas lahendada transpordiprotsessis tekkivaid vaidlusi.

OLAVI-JÜRI LUIK,
Advokaadibüroo Lextal
vandeadvokaat

10.15-11.00 Vedaja vastutus: millal vedaja vastutab kauba kahjude eest liiklusõnnetuses, erinevused kindlustus seltside vedaja vastutuse kindlustustootes.

Advokaadibüroo Lextal
vandeadvokaat **OLAVI-JÜRI LUIK**

VADIM PALTMANN,
ERGO Insurance SE
riskijuht

11.00-12.00 Kaasuse lahendamise grupiarutelu: kes vastutab kauba kahjude eest transpordil.

ERGO Insurance SE
riskijuht **VADIM PALTMANN**

12.00-13.00 Lõuna
13.00-13.30 Autovedaja vastutus temperatuuritundlikul veol.

Advokaadibüroo Sorainen
vandeadvokaat **ANDRUS KATTEL**

KAI AMOS,
Advokaadibüroo
Amos vandeadvokaat

13.30-14.00 Diskussioon: ekspedeerija vastutuskindlustus.
Advokaadibüroo Sorainen
vandeadvokaat **ANDRUS KATTEL**
ja ERGO Insurance SE
riskijuht **VADIM PALTMANN**

14.00-15.00 Kaasuse lahendamise grupiarutelu: millal võib rakendada pandiõigust.

Advokaadibüroo Amos
vandeadvokaat **KAI AMOS**

ANDRUS KATTEL,
Advokaadibüroo Sorainen
vandeadvokaat

Äripäev

Hind 199 eurot
(km-ga 238,8 eurot).
Info ja registreerimine:
tanel.raig@aripaev.ee või
telefonil 667 0489.

ÄRIPÄEV 28. mai 2013

toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Reformierakond alustas kampaaniat “Uhke Eesti üle”, kus kutsub üles Eesti ja selle saavutuste üle uhke olema.

Kas Eestis on, mille üle uhkust tunda?

PEETER REBANE
BDG grupi juhatuse liige

See on tegelikult väga raske küsimus. Ma arvan, et meil on asju nii hästi kui ka halvasti. Osa asjade üle saab olla uhke ja osa asjade pärast peab piinlikkust tundma. Mina tunnen piinlikkust tihti peale selle pärast, et meil ei vaadata asju pikemalt ja inimese seisukohast. Üks hea näide on juba mitmendat aastat käiv debatt kooselu seaduse üle, mis on iseenesest kõikides tsiviliseeritud riikides. Midagi on veel õppida, aga on ka asju, mis on positiivsed.

IRL võiks nõukogude ajast välja tulla ja hakata mõtlema inimõigustest ja euroopalikest tööeksperimentidest lähtuvalt, mitte lähtuma keskaja inkvisitsiooni ja Nõukogude Liidu põhimõtetest.

JAAN PUUSAAG
Krimelte OU juhatuse esimees

Ma arvan, et on üksjagu, mille üle uhke olla. Kui suurt pilti vaadata, siis jah, saame uhked olla. Tihti peale kipume piasjade üle muretsemisega suure pildi unustame. Ma arvan, et on paljut, mille üle uhke olla. Kas nüüd kõik hästi on, aga on väga palju, mille üle uhke olla.

BEATRICE FENICE-KUUSIK,
Beatrice MASS Modelnet OU omanik

Olen uhke meie presidendi üle ja arvan, et Toomas Hendrik Ilves esindab Eestit igati väärikalt. Ma ei ole küll spetsialist ega oska kommenteerida, kas valitsus saab keerulise ajaloolise ja poliitilise taustaga riigi jaluleajamisega piisavalt efektiivselt hakkama, arvestades nii riigisideseid kui ka rahvusvahelisi probleeme. Kui uskuda arvestatavaid väljaandeid, siis on Eesti valitsus paremini otsuseid teinud kui nii mõnigi muu Euroopa riik.

LUGEJA ARVAB

Meenub vanarahva jutt krapaskast tegelasest, kes poetas odraiva jökke ning ootas koos seltsilistega, kuni õlu valmis saab.

Kommentaart artiklile “Arco Vara juhile pandi kokku motivatsioonipakett”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levit:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised - ostu-keskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakalajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

„Raivo Külasepp: Tööandjal ei ole pääsu - palgad peavad tõusma.

Grüne Fee Eesti juhatuse esimees tõdeb, et nõudmise ja pakkumise vahetõde paneb palga paika. Kui palk on liiga väike, pole ka motivatsiooni tööd teha.

KOLUMN

Kohalik kapitaliturg on hädavajadus, mitte luksus

Parema elukeskkonna pakkumiseks vajab Eesti kasvavaid ettevõtteid, kes panustaksid innovatsiooni, laiendaksid selle abil välisinvestoritele ja oleksid võimelised enamaks kui allhankeks. Selle saavutamiseks on vaja pikaajalist ja kannatlikku kasvukapitali, mida saab pakkuda eelkõige kohalik kapitaliturg.

Kapitali ja iseäranis kasvukapitali kättesaadavus on tõsine probleem kogu Euroopas, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele. Valdava seisukohana ei taastu kunagi endises mahus pankade laenuvõime, millele Euroopa ettevõtteid on eelkõige toetunud. Vähem kasutatakse finantseerimiseks Euroopas kapitaliturg, sh riski- ja erakapitali ja võlakirju. Eestis esinevad trendid võimendatud kujul – üle 95% kohalikke äriühinguid on rahvusvahelises mõistes väikeettevõtteid, mis on tuginenud finantseerimisel peaaegu ainult pangalaenule, ning kohalikud kapitaliturgid sisuliselt puuduvad.

Raha superstaaridele. On väidetud, et raha ei ole maailmast või Euroopast kadunud ning hea projekt leiab ikka rahastuse. Näiteks tuuakse Eesti edukad *start-up*id, kes on välismaiste investorite käest raha kaasanud. Samas tuleb tähele panna olulisi aspekte kohaliku kapitalituru kontekstis. Esiteks, rahvusvahelised kapitalipakkujad tulevad siia vaid n-ö superstaaride juurde, investeerides projektidesse, millel on potentsiaali maailma muuta. Majanduses on aga oluliselt rohkem tavalisemaid ettevõtjaid, kes kasvavad ja loovad töökohti. Teiseks, rahvusvahelised kapitalipakkujad ei jälgi meie ettevõtjaid püsivalt, nad investeerivad vaid siis, kui nende juurde “viiakse” mõni huvitav ettevõtte. See on rahvusvaheliste institutsionaalsete investorite normaalne praktika, kuid ei aita oluliselt kaasa Eesti kapitalituru arengule.

Kolmandaks, kui tugev välisinvestor teeb ettevõtte algfaasis suure investeeringu ning omandab kontrolli, siis tavaliselt kolitakse peakontor ning arendustegevus (sh intellektuaalne omand) Eestist ära. Rikkust ja tarku töökohti loovad ühiskonda just algfaasist väljunud ja kasvavad ettevõtteid – nende tegevusest tuleb märkimisväärne maksutulu, tellimused ülikoolidele ja panus ettevõtluskeskkonna arengusse (*spin-off*id, koge-

AKU SORAINEN
Soraineni asutaja ja vanempartner

REIMO HAMMERBERG
Soraineni partner, SmartCapi nõukogu liige

„Tegemist on Eesti “kapitalijulgeolekuga”, mis on sama tähtis kui energijulgeolek.

nud spetsialistid ja juhid). Lahkunud ettevõtteid kasvavad edasi kusagil mujal ja teenivad rahvuslikku rikkust mõnele teisele riigile. Seega on väga hea, kui suudame Eestis luua häid *start-up*’e, kuid neid oleks vaja rohkem ka Eestis suureks kasvatada. See ei tähenda, et välismaisele kapitalile peaks ütleva “ei”, kuid peaks olema ka tugevad kohalikud kapitali pakkujad. Praegu on selline eelkõige Eesti Arengufond oma investeerimis- ettevõtte SmartCap kaudu.

Pealegi, isegi kui Eesti ettevõtjad läheksid välismaistele kapitaliturudele raha kaasama, siis on need raskesti ligipääsetavad ka mujal. Lisaks on kapitali hind sageli kõrgem, tulenevalt firma kohta käiva informatsiooni vähemast kättesaadavusest välisinvestoritele.

Tõsi, on olemas tänuväärseid regionaalseid initsiatiivid, nagu Balti riikide ja Euroopa Investeerimisfondi koostöös loodud Baltic Innovation Fund, mis toob kohalikule kapitaliturule loodetavasti märkimisväärsed aktiivsust. Samas ei ole regionaalsetel initsiatiividel üldiselt pikaajalist vaadet Eesti kapitalituru arendamisele. Võrdluseks võiks tuua Eesti pangandusturu, kus domineerivad usaldusväärsed Skandinaavia pangad. Samas mäletame väga hästi, mis juhtus laenukapitali pakkumisega finantskriisi saabudes.

Loome riikliku fondifondi. Eestis peaks olema oma institutsionaalne pädevus (riiklik fondifond), mis lähtuks rahvuslikust huvist kohaliku kapitalituru pikaajalisel arendamisel. Riiklik fondifond, mis investeeriks eelkõige Eestisse investeerivatesse riski- ja erakapitalifondidesse, tooks turule täiendavat raha kohalike ettevõtete jaoks. Lisaks arendaks see kohalikku turgu, võimaldades turule tulla uutel fondivalitsetajatel, ja kujundaks turupraktikaid. Sellised rahvuslikud fondifondid on kasutusel näiteks Soomes ja Taanis. Nad kaasavad kapitali ka eraturult, võimaldades riigi suunatud finantseeringute efekti. Eesti Arengufondi tütar- ettevõtte SmartCap juurde on tekkinud märkimisväärne otseinvesteeringute tegemise kogemus, mis oleks hea fondifondi loomise alus. Kokkuvõttes on vaja aru saada, et tegemist on Eesti “kapitalijulgeolekuga” ehk kapitaliturg peaks olema hajutatud eri allikatesse. See on sama tähtis nagu energijulgeolek, mille tagamine on pikka aega olnud Eestis üks peamisi prioriteete.

REPLIIK

Reform püüab Keski ja sotside valijaid

Reformierakonna juhi Andrus Ansipi kõne partei suurokogul tõendab, et oravapartei on asunud hõivama neid segmente, mis on traditsiooniliselt olnud vasakpoolsete erakondade pärusmaa.

Esiteks opereerimine keskklassi mõistega, mis on Ansipi suust seoses Reformierakonna ideoloogiaga täiesti esmakordne. Keskerakond määratleb programmis keskklassi oma sihtgrupina: “Euroopaliku ühiskonnakorralduse aluseks on jõukas ja arvukas keskklass. Selle tekkimine on Keskerakon-

VILJA KIISLER
arvamustoimetaja

„Reformi keskerakonnastumine pole uudis, Keskerakonna sihtgrupi ülevõtmise katse aga on.

na poliitiline eesmärk.” Reformi keskerakonnastumine juhtimisstiili, kommunikatsiooni ja hāmara rahastamise poolest pole muidugi uudis, Keskerakonna sihtgrupi ülevõtmise katse aga on seda kahtlemata.

Tööinimese erakond. Ansipi ütles, et Reformierakond on tööinimeste erakond. Tööinimesed ehk töötajad palgatöölise mõttes on seni olnud sotsiaaldemokraatide sihtgrupp. Sotsiaaldemokraatlikus manifestis seisab: “Eesti peab olema koht, kus Eesti inimestel on

hea elada, kus nad saavad turvaliselt ennast arendada, oma lapsi kasvatada ja väärikalt vananeda.”

Ansipi ütles, et Reformierakond “seisab, sõltumata rahvusest või muudest tunnustest, nende valijate eest, kes unistavad perelisast, oma majast, väärikast vanaduspõlvest, iga-aastasest päikesereisist”. Noh, oma maja ja päikesereisi sotsid ei luba, aga muu on kõik sama. “Sõltumata rahvusest” võiks viidata, et venelasigi ei unustata – taas Keski ja sotside mängumaa.

ARCO VARA JUHILE PANDI KOKKU MOTIVATSIOONIPAKETT. Arco Vara aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teatega avaldati seitse kuud kinnisvara arendusfirmat juhtinud Tarmo Silla motivatsioonipakett.

FARMAATSIAEHASE PLANEERINGUT AETI KÕIGE KÕRGEMAL TASEMEL. Ivo Parbuse ja Elmar Sepa kriminaalasja kohtutoimi-

kust selgub, et Tallinna Farmaatsiatehase detailplaneeringu lisamisega kõrghoonete teemaplaneeringusse tegeles mitu mõjukat Keskerakonna liiget.

TALLINN ANNAB ÄRIPÄEVA KOHTUSSE. Tallinna linnavalitsus otsustas Äripäeva hiljuti ilmunud artiklite pärast kohtusse anda. Linnavalitsus nõuab hagi rahuldamisel väljaandelt 200 000 eurot.

KOMMENTAAR

Ettevõtetel on karjuv puudus kutseharitud spetsialistidest

Eesti kutseharidussüsteem teeb muret paljudele kohalikele ja välismaistele ettevõtjatele. See peaks olema rohkem praktikale orienteeritud ja kvaliteetsem.

Ettevõtted, mis juba tegutsesid Eestis, vajavad edukaks töötegemiseks piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu. Lisaks vajab Eesti kui ärisihtkoht ka kvalifitseeritud tööjõuvaru, et ka tulevikus välisinvesteeringuid siia tuua.

Kutsehariduse maine. Teine sama oluline punkt on pakkuda noortele häid ja jätkusuutlikke võimalusi tööturul. Vastupidiselt laialt levinud arvamusele ei ole selle ainus eeldus akadeemiline haridus. Kutseharidusel on halb maine ning selles ei nähta atraktiivset alternatiivi. See on vale. Me ei vaja ainult kõrgkoolilõpetajaid – eriti kui paljudele neist ei leidu pärast lõpetamist sobivat töökohta. Saksamaa kogemus on näidanud, et noortel, kellel on tugev praktikale orienteeritud ja kvaliteetne kutseharidus, on tööturul eriti head võimalused. Sellise väljaõppe baasil on võimalik edasi õppida meistriks või ka

EDMUND SMOLAREK
Balti Spoon OÜ tegevjuht, Saksa-Balti Kaubanduskoja president Eestis

Tugeva ja kvaliteetse kutseharidusega noortel on tööturul eriti head võimalused.

inseneriks ning jõuda juhtivate, hästi makstud ja ühiskonnas hinnatud töökohani. Nema – ja mitte ainult kõrgkoolilõpetajad – on spetsialistid ning neist on ettevõtetel kõige suurem puudus. Ettevõtted peaksid õppekavade ülesehituse ning praktikaosakaalude määramise juures rohkem kaasa rääkima. Saksa kogemusest on palju õppida – tänu ettevõtete aktiivsele kaasamisele on kõrgelt hinnatud kutseharidus Saksa majanduse edu alus.

Hiljuti avaldatud Saksa-Balti Kaubanduskoja liikmete hulgas

tehtud küsitluses pidasid pea-aegu kõik vastanud Eesti üheks tõsisemaks probleemiks siinset tööturutsituatsiooni. Samal ajal kui teisi asukohamaa kriteeriume hindasid siinsed aktiivsed Saksa-Eesti ettevõtted heaks, said spetsialistide kättesaadavus ning kutseharidussüsteem pigem halva hinnangu. Ka valitsusele suunatud ettepanekutes nimetati kõige sagedamini, et parendamist vajab praktikale ja tulevikule orienteeritud kutseharidus.

Ettevõtted tahaks aidata. Võib küll arvata, et tegemist on lihtsalt Saksa teemaga, aga see ei ole nii. Ka minu kolleegid Eesti Välisinvestorite Nõukogust (FICE – *Foreign Investors' Council in Estonia*), mis on olulisemate väliskaubanduskodade katvusorganisatsioon Eestis, nimetavad seda teemat üksmeelselt üheks olulisemaks Eesti turu probleemiks. Siinsed Saksa ettevõtted on igati avatud initsiatiive kutsehariduse valdkonnas oma oskusteabega toetama ja ka pilootprojekte korraldama. Kuid me ei saa seda teha üksi – selleks on vaja tihedat koostööd valitsuse ja koolidega.

KOMMENTAAR

Rahutud ajad Jaapani börsil ja võlakirjaturul

Viimati nähti läinud neljapäeva sarnast langust Jaapani börsil 2011 märtsis, mil riiki tabasid maavärin ning tsunami, tekitades märkimisväärsed purustusi. Seekordse languse taga oli aga hoopis midagi muud.

Teatavasti on Jaapani keskpang ellu viimas ajaloo agressiivseimat rahapoliitikat, peamiselt valitsuse võlakirju ostes. Sellise taktikaga loodab keskpang võlakirjade hinnad madalale viia, et pangad ja teised suured võlakirjainvestorid paigutaksid oma kapitali aktsiaturule või laenaksid ettevõtetele.

Keskpanga lõppeesmärk on välja juurutada deflatsioon ning järgmise aasta lõpuks saavutada 2%ne inflatsioon.

Vastuolulised eesmärgid. Aktsiaturg on siiaaani reageerinud nii, nagu "peab", olles arenenud turgude seas ülekaalukalt kõige edukam. Samuti on valuutaturul liikumised ootustega kooskõlas, kui jeen on märgatavalt nõrgenenud.

VALLO LEES
LHV analüütik

Praegu on keskpanga põletavaim küsimus võlakirjaturu volatiilsuse vähendamine.

Vastupidiselt ootustele aga on valitsuse võlakirjade tulusused hoopis tõusnud ning kogu võlakirjaturg väga volatiilseks muutunud. Ilmselt on probleem vastuolulistes eesmärkides. Kõrgema inflatsiooniga peaksid kaasnema ka kõrgemad võlakirjade tulusused, sest investoril pole mõtet osta 1,7%se tulususega 20aastast võlakirja, kui inflatsioon on 2%, sest sellise investeeringu tagajärjel investori ostujõud hoopis kahaneks.

Neljapäeval tõusis Jaapani valitsuse 10 aasta võlakirja tulusus 1%ni, mis on viimase aasta kõrgeim tase. Tõusvad tulusused tähendavad langevaid võlakirja hindu. See omakorda on negatiivne Jaapani pankadele, sest viimastele kuulub umbkaudu 40% emiteeritud Jaapani valitsuse võlakirjadest ning nad peavad neid oma bilansis kajastama turuhinnaga.

Põhjused. Seega kiire riigivõlakirjade tulususte tõus mõjub negatiivselt Jaapani pankade kapitali suhtarvudele ning on oht kogu Jaapani finantssektorile. Kuna finantssektori aktsiad olid neljapäeval ühed suuremad langejad, võibki põhjus peituda siin.

Kuigi Jaapani esimese kvartali majanduskasv üllatas positiivselt, jälgib maailm huviga, kuidas püüdlused massiivse rahatrükiga majandust elavdada õnnestuvad. Praegu on keskpanga põletavaim küsimus ilmselt võlakirjaturu volatiilsuse vähendamine.

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

wasp project

a:ruut | parimad sisustuslahendused aastast 2004

VIIMISTLUS: MDF, vineer, puit, spoon, mööblidetailid, klaas, värv, peits, lakk, kõrgläige.

tel 5905 5506, www.aruut.ee

VÕLGLASED SOOMES?

Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.

Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

Äri teenuste rubriigi standardreklaam 89x26 mm hinnaga 30€

Tel 667 0105 faks 667 0200
Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee

aa'sajest'saq

SUUR KATLAVALIK

UUED MUDELID HEAD HINNAD
kojutoomine TASUTA
ostakatel.EE
HULGILADU
TEHNIKA 10, VIIRATSI, VIJANDI TEL 52 67 072

PRIVILEEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi www.privileeg.ee

Soodne hind!

Unikaalse aroomiga ILLY kohvisegud

35.60-59.90 €

Unikaalsed ILLY kohvisegud ja kohvikapslid – privileeg proovida Francesco Illy loodud unistuste aroome väga soodsa hinnaga. Igal illy kohvitassil on üksainus eriline maitse tänu ainulaadsele üheksast Arabica kohvisordist koosnevale segule. Miks mitte proovida midagi tõeliselt hõrku?

Vaata kõiki pakkumisi: www.privileeg.ee

TÕUSJA

Prantsuse jaekaupehme akt-siale oli eile esimene tõusupäev kolmest.

Carrefour

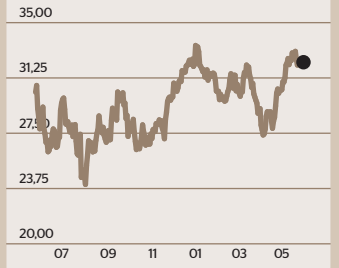
23,54 EUR **+1,68%**▲

LANGEJA

Euroopa suurima ehitusmaterjalide tootja aktsia oli üks kahest langevast Stoxx 50s.

Cie. de Saint-Gobain

32,26 EUR **-0,46%**▼

ÄRIPÄEV 28. mai 2013

toimetaja Rainer Saad, tel 667 0398, e-post rainer.saad@aripaev.ee

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Põhja-Korea varjab majandusnäitajaid ning kulutab enamiku oma ressursidest sõjatööstusele. Riik on vaenujalal oma naabri Lõuna-Koreaga ning seal puudub aktsia- ja võlakirjaturg. Kuid ometi saavad välismaalased Põhja-Koreasse investeerida.

Põhja-Korea majandus on üks maailma kõige tsentraliseeritumaid ning suletumaid. CIA World Factbooki andmetel seisab kommunistlik riik silmitsi "krooniliste majandusprobleemidega". Raporti järgi on riigis siseinvesteeringute vähesuse tõttu puudus varuosadest ning tööstus on väga nõrk. Kuna Põhja-Koreas suunatakse ressursse vajaminevatest investeeringutest ja sisetarbimisest sõjatööstusesse, on kannatanud riigi majandus, rahva heaolu ning näljahädad pole seal võõras nähtus.

OECD andmetel ulatus 2011. aastal Põhja-Korea SKP elaniku kohta 1800 dollarini ning majanduskasvu numbriks prognoositi siis 0,8 protsenti, ÜRO vastavad andmed olid 506 dollarit ning kasv -0,1%. Näiteks arenenud Lõuna-Koreas oli 2011. aastal SKP elaniku kohta 31 700 dollarit ning majanduskasv 3,6 protsenti. 2012. aastal olid numbrid vastavalt 32 400 dollarit ja 2 protsenti. USA valitsuse andmetel elab Põhja-Koreas praegu 25 miljonit inimest.

Põhja-Korea pole teeninud hüüdime "eraklik kuningriik" niisama. Neil arvatakse olevat palju loodusressursse, nagu kulda ja rauda. Kuid kommunistlik riik on näidanud vähest võimekust ja soovi oma majandust arendada. Välismaa ärimed, kes üritavad Põhja-Koreas äri teha, seisavad silmitsi mitme riskiga – alates ebastabiilsest valuutast kuni varade konfiskeerimiseni. "Lepingutel pole seal erilist väärtust," ütles USA välisministeeriumi esindaja Scott Snyder Wall Street Journalile. Vaatamata mitmele probleemile on investorid jätkanud proovimist.

Orascom Telecom Media & Technology Holding on üks väheseid (kui mitte ainus) börsifirmasid, mis Põhja-Koreaga äri ajab. Egiptuse kontsern pakub mobiiltelefoniteenust ühele miljonile põhjakorealasele. Täpselt pole teada, mis hinnaga seal mobiiltelefone müüakse ning kui palju üks kõneminut maksab. Kuid üks on kindel – välismaale helistada ei saa.

Võlakirjad. 1990ndatel emiteeris Prantsuse pank BNP Paribas võlakirju, kuhu oli kokku pakitud kaks aastakümnet varem Põhja-Koreale teh-

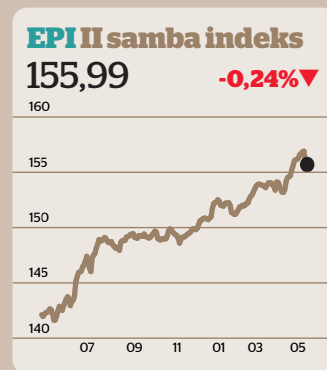
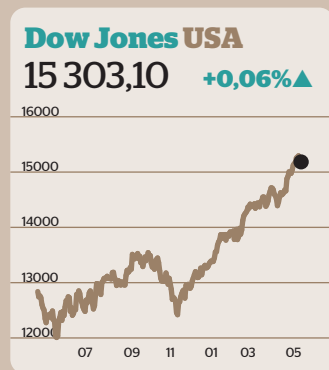
RAHAPAIGUTUS

Kuidas investeerida Põhja-Koreasse?

Mitte traditsiooniliselt

KOMMUNISTLIKKU ideoloogiat järgiv totalitaarne Põhja-Korea panustab kõige enam sõjaväele ja sõjatööstusele.
FOTO: REUTERS/SCANPIX

22 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 28. mai 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

toostusuudised.ee

Äripäeva Tööstusuudised ning
AS Mistra-Autex kutsuvad

31. mail **TÖÖSTUSE KLUBISSE**

Mistra-Autexis

KUIDAS VALMIVAD TOOTED TUNTUD AUTOMARKIDELE?

10.00–10.15 Kogunemine

10.15–10.30 Ettevõtte tutvustus

AS Mistra-Autex juhatuse esimees **PRIIT TAMM**

10.30–11.15 Toote eluetapid ideest müügin

Mistra-Autexi logistikaahela ülesehitust ja toimimist tutvustab ettevõtte juht **PRIIT TAMM**

11.15–12.00 Mistra-Autexi kogemused rahvusvaheliste projektide juhtimisel

Ülevaate annab ettevõtte kvaliteedijuht **KRISTIINA KASEMETS**

12.00–12.45 Tutvumine Mistra-Autexi tootmisega

Ekspeditsiooni juhib **PRIIT TAMM**

12.45–13.00 Klubi kokkuvõte

AS Mistra-Autex
juhatuse esimees
Priit Tamm

Äripäeva Tööstuse klubi toimub
reedel, 31. mail ASis Mistra-Autex
(Paju 2, Raasiku).
Tööstuse klubis osalemine maksab
68 eurot (km-ga 81,6 eurot).

Lisainfo ja registreerimine: Raigo Neudorf, telefon 51 69 747
või raigo.neudorf@aripaev.ee

Äripäev

www.toostusuudised.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,54	3,66	3,59	12,29	10,70	22,81	7,72	-5,10	19 931 651
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,66	13,66	13,66	3,50	4,58	9,93	7,07	-	5 849 410
Avaron Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	10,85	10,85	10,85	1,97	3,90	-	-	-	5 898 829

Compensa Life

23.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,40	-	6,20	22,60	10,10	5,60	5 676 080
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,94	-	1,20	6,00	4,50	-	566 158

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 30.04.2013. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 30.04.2013.

Danske Capital AS

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,97	0,98	0,98	3,75	2,09	7,89	3,39	3,13	10 946 057
Danske Pension 50, EUR	1,13	1,14	1,14	5,12	2,99	9,89	3,52	3,21	151 020 060
Danske Pension Intress, EUR	0,88	0,89	0,89	2,38	1,18	5,78	3,43	3,68	3 482 294
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,43	1,47	1,45	7,49	4,96	15,02	6,89	4,89	3 106 803
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intress Pluss, EUR	0,76	0,78	0,77	3,00	0,87	5,80	3,27	-	208 809

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,93	0,93	0,00	1,02	4,08	2,93	4,30	8 535 614,89
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,13	1,14	1,14	1,88	3,67	9,39	3,80	1,98	43 140 437,58
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,64	0,65	0,65	2,59	5,00	12,12	-	-	1 399 764,62
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,87	0,89	0,88	2,06	4,32	10,36	4,02	-	419 589,74
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,91	0,93	0,92	2,77	4,83	12,17	4,51	-	337 818,78
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,87	0,88	0,88	3,72	5,83	13,79	1,86	-	320 260,37

LHV Varahaldus

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,39	1,40	1,40	7,14	2,95	9,80	6,09	5,15	178 392 221
Pensionifond M, EUR	1,11	1,12	1,12	4,76	2,10	8,26	5,21	6,71	27 265 695
Pensionifond S, EUR	1,18	1,19	1,19	2,72	1,27	5,32	4,11	7,57	38 765 775
Pensionifond XL, EUR	1,19	1,21	1,21	7,94	4,52	12,15	6,42	5,14	40 760 262
Pensionifond XS, EUR	1,09	1,10	1,10	2,51	1,06	5,88	4,43	7,44	8 877 626
Täiendav Pensionifond, EUR	1,33	1,34	1,34	8,18	5,28	12,98	7,30	3,51	5 001 933
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	10,34	10,45	10,45	12,29	27,31	34,77	15,74	-0,33	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	6,61	6,68	6,68	12,36	27,31	34,77	15,73	-0,34	7 540 295
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,23	8,31	8,31	15,53	2,62	10,87	1,82	-2,52	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,26	5,31	5,31	15,53	2,62	10,87	1,82	-	1 394 360

Nordea Pensions Estonia

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,95	0,96	0,96	7,71	4,79	10,41	6,23	-	54 266 887,30
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,77	0,78	0,78	9,82	6,06	12,4	6,49	-	5 955 759,82
Nordea Pensionifond B, EUR	0,90	0,91	0,91	5,21	2,7	8,45	5,36	-	11 609 492,31
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,83	0,83	2,65	0,78	4,23	3,76	-	2 089 122,84
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,15	1,17	1,16	12,06	8,58	17,44	8,4	-	3 561 167,46
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,71	0,73	0,72	0,00	2,12	6,96	-	-	550 948,69

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

Iga heategu toob rõõmu.

Aita koos urmelitega lastehaiglat rõõmsamaks muuta!

TALLINNA LASTEHAIGLA
TOETUSFOND

900 7705 – 5 €
900 7710 – 10 €
900 7715 – 25 €

www.toetusfond.ee

20%

võib Alphavalue strateegi Pierre-Yves Gauthieri arvamuse kohaselt olla Euroopa aktsiatel tõusuruumi. Eriti suurt tõusuruumi näeb ta pangandussektoris.

Bill Gross: Jaapani keskpang domineerib turgudel nii heas kui ka halvas mõttes. Vaadake JGBd (Jaapani valitsuse võlakirju), jeeni ning väljarännet neist varadest.

Maailma suurima võlakirjafondide valitseja PIMCO võlakirjaguru säutsus Jaapani keskpanga tegevusele viidates.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	115,45	114,88	114,88	-	1,66	5,90	3,98	-	-
Konservatiivne, EUR	113,39	112,27	112,27	-	2,72	5,80	3,11	-	-
Tasakaalustatud, EUR	112,81	111,14	111,14	-	3,23	5,60	2,47	-	-
Progressiivne, EUR	107,59	105,48	105,48	-	4,00	5,35	1,71	-	-
Agressiivne, EUR	112,02	109,83	109,83	-	4,05	5,83	1,72	-	-
Investeeringisportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	141,41	140,71	140,71	-	1,79	6,66	4,46	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	121,52	119,14	119,14	-	1,08	-1,10	0,79	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	105,38	103,32	103,32	-	-0,22	6,73	-1,54	-	-
Mandatum Life Nordic Equity Abs, EUR	143,18	140,38	140,38	-	-0,22	-1,28	-4,05	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	152,88	149,88	149,88	-	2,07	9,38	2,64	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,81	0,81	0,81	2,22	0,71	4,35	3,33	1,23	43 847 583,79
Pensionifond K2, EUR	0,89	0,90	0,90	3,78	2,40	8,44	4,43	0,52	165 294 803,06
Pensionifond K3, EUR	1,05	1,06	1,06	6,77	4,47	12,92	6,00	0,47	418 582 118,41
Pensionifond K4, EUR	0,78	0,79	0,79	11,26	5,65	16,58	6,78		38 873 444,81
Pensionifond V1, EUR	1,21	1,23	1,22	4,47	2,82	11,42	5,48	-0,18	9 727 751,89
Pensionifond V2, EUR	0,94	0,96	0,95	8,38	5,27	15,86	6,64	-1,18	17 990 116,52
Pensionifond V3, EUR	1,10	1,12	1,11	13,93	7,60	20,08	7,22	-2,95	35 779 070,54
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,03	4,13	4,07	20,54	5,19	4,55	-4,82	-15,37	5 554 809,49
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,86	9,09	8,95	24,64	5,36	41,55	4,96	-12,00	47 796 555,89
Fondifond 100, EUR	10,26	10,36	10,36	16,44	8,30	21,83	6,70	-2,25	64 805 870,86
Fondifond 30, EUR	11,40	11,52	11,52	5,94	4,24	13,12	4,78	1,30	14 782 060,69
Fondifond 60, EUR	10,96	11,07	11,07	10,30	5,87	17,19	5,99	-0,41	51 058 035,91
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,60	15,99	15,76	23,58	3,49	19,37	4,22	-9,35	50 033 518,83

AS SEB Varahaldus

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,748	0,755	0,755	9,93	4,87	10,42	3,68		10 120 006,64
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,905	0,914	0,914	2,91	0,11	3,36	2,75	4,29	55 708 578,02
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,830	0,839	0,839	3,44	1,62	4,54	2,77		13 723 906,74
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,968	0,978	0,978	5,67	3,14	7,41	3,70	-1,52	280 597 837,95
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,933	0,952	0,943	12,96	5,91	13,00	5,14	-2,99	14 133 093,62
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,137	1,160	1,149	3,83	1,37	4,41	3,17	-0,86	10 692 191,20
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,327	7,475	7,401	10,87	6,230	17,400	8,500	-5,340	4 222 945,32
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,614	8,788	8,701	7,42	3,760	12,120	7,150	-3,740	6 094 959,43
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,783	11,000	10,891	3,32	1,770	9,160	5,760	0,870	1 177 175,07
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,139	13,139	13,139	5,20	-0,140	10,890	6,870	5,050	64 011 469,41
SEB Kasvufond A, EUR	6,338	6,466	6,402	21,81	-3,890	21,530	2,530	-7,670	13 500 348,74
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,526	1,526	1,526	2,88	1,400	8,000	5,150	5,160	413 250 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	130,575	130,575	130,575	2,82	1,010	2,920	4,590	5,790	170 830 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	132,548	133,873	132,548	3,88	3,590	12,430	-	-	2 004 070 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,272	1,272	1,272	0,21	0,240	0,080	0,080	-	55 700 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	107,532	108,607	107,532	-	4,140	8,490	-	-	311 210 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	106,671	106,671	106,671	-	2,680	4,770	-	-	249 800 000,00
SEB Strategy Growth Fund	111,178	112,290	111,178	-	8,280	14,120	-	-	216 440 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	108,444	109,528	108,444	-	6,200	10,610	-	-	320 540 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,795	2,851	2,823	19,91	-0,880	23,980	2,820	-4,380	133 090 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,534	2,586	2,560	15,71	0,870	7,740	-5,450	-6,870	68 030 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,069	9,253	9,161	24,30	-5,200	2,750	-1,330	-5,680	264 910 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindude saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.03.2013.

Trigon Funds

24.05

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	85,18	87,79	86,92	22,67	1,53	2,44	-18,89		2 104 564
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	179,44	184,93	183,10	17,66	10,52	23,22	1,78		4 758 115
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,26	13,73	13,46	21,91	4,32	20,13	-4,13	-10,99	1 742 770
Uus Euroopa Fond, EUR	21,40	22,16	21,72	13,74	6,79	26,20	11,89	-0,79	23 160 789
Venemaa Top Picks Fond, EUR	18,35	19,00	18,63	26,05	-10,27	-0,77	0,11	-1,28	9 559 871

Telli ja võida!

Taktikalise Laskmise Keskus kingib klubiraamatu tellijale **75eurose laskepaketi "Spetsialist"**. Telli "Hea strateegia / Halb strateegia" ja osaled loosimises!

„Hea strateegia / Halb strateegia” on nagu piibel iga töötava juhi ja juhtimist õppiva inimese jaoks.

Anu Virovere, psühholoog ja suhtlemistreener

Äripäeva raamatuklubi | raamatupood.aripacev.ee

Jälgige meie tegemisi ka
twitter.com/raamatuklubi
ja Facebookis

kaubandus.ee

14. juuni

Endla 16 Tallinn

Kuidas panna e-pood ja tavakauplus üksteise müüki täiendama?

Jae- ja e-kaubanduse tulevik.

Elioni eraklientide üksuse direktor **SILVER SOOMRE**

Kuidas e-pood ja tavakauplus panna koos rohkem müüma?

Elioni e-kaubanduse ärijuht **JAANUS REINSALU**

Milline peaks olema hästi töötav e-pood?

(esineja kooskõlastamisel)

Kuidas toimetada kiiresti ja soodsalt kliendile kaup Eestis ja läbiriikides?

Eesti Posti Baltikumi logistikateenuste müügijuht **MARITA MÄGI**

kaubanduse klubi

Vaata täispikka ajakava www.kaubandus.ee

Kaubanduse klubi toimub Elionis Endla 16, Tallinnas
Klubis osalemine maksab 69 eurot (km-ga 82,80)
Lisainfo ja registreerimine: Maarit Eerme, telefon 51 44 884
või kirjutades maarit@kaubandus.ee

Äripäev

EESTI POST

Elion

Julian Rimmer: Need meetmed löövad kindlasti Efese müüki. Praegu on Türgi suurim investeerimisrisk, et valitsus tegeleb täielikult islami põhimõtete juurutamisega.

GF Globali maakler kommenteeris Türgi parlamendis heaks kiidetud seadust, mis piirab alkoholi reklaami, paneb vägijoogi müügile ajapiirangu, keelab seda müüa vähem kui 100 meetri kaugusel mošeedest ja koolidest ning nõuab pakenditele hoiatussilti.

TÕUSJAD

Procter & Gamble

81,88 USD

+4,04%

Baidu ADR

96,45 USD

+2,73%

Delta Air Lines

18,93 USD

+2,38%

Telekomunikacja Polska

7,98 PLN

+2,31%

Ruukki Group

0,45 EUR

+2,27%

Comptel

0,48 EUR

+2,13%

Analüütikud loodavad, et Šveitsi majandus on langeva Euroopa seas kui majanduskasvu oas. Nende ootuste järgi kasvab Šveitsi majandus kvartaliga 0,2 protsenti.

Hiinlased saavad odavalt Šveitsi kelli

Hiinlased armastavad luksust. Euroopa pinnal ostetud luksuskaubad ei pruugi jõuda Euroopa aristokraatiakalduvusega rikkaste, vaid turismireisil hiinlaste taskutesse.

Varsti aga on rikkastel hiinlastel üks põhjus vähem, miks Euroopas luksuskaupu ostmas käia. Hiina kärbib kümne aastaga Šveitsi kellade imporditolli 60% võrra – see sünnib tänu juulis allkirjastatavale vabakaubanduslepingule, vahendas Bloomberg.

Leppe järgi kehtestab Šveits nulltariifi 99,7 protsendile Hiinast imporditavale kaubale (väärustuse järgi). Vastutasuks lubab Hiina maksuvabalt riiki 84 protsenti Šveitsi ekspordist, ütles pressikonverentsil Hiina asekaubandusminister Yu Jianhua.

Šveits on esimene mandri-Euroopa riik, kes sõlmib Hiinaga vabakaubandusleppu. Esimene riik oli Island, kes sõlmis Hiinaga niisuguse leppe aprillis. Vabakaubanduslepingust võidavad Šveitsi kellatootjad, nagu Swatch Group ja Richemont, kelle ajamootjad on hiinlaste seas populaarsed.

“Esimisel aastal kärbime Šveitsi kellade imporditolle 18 protsenti ja sealt edasi igal aastal 5 protsendi võrra,” ütles Yu. “Kümne aastaga vähenevad need 60 protsenti.”

Viimastel kuudel on Šveitsi luksus kellade müük teinud vähikäiku. Põhjuseid on laias laastus kaks. Esiteks võitleb Hiina valitsus ametnikele teenete eest kingituste andmisega, milleks on seni äraütlemlata hästi sobinud just luksus kellad. Teiseks mõjutab aeglasem majanduskasv.

Hiina on Šveitsi suuruselt kolmas kaubanduspartner Euroopa Liidu ja USA järel. Vabakaubanduslepe hõlmab ka tööstuskaupu ja põllumajandustoodangut. Yu ütles, et Šveitsis muutub tollivabaks üle 960 nimetuse Hiina põllumajandustoodangust.

Šveitsi kellatootjate aktsiad on aasta jooksul olnud hea investeering. Swatch Groupi aktsia on kerkinud 57,3%. Ilmselt oli ettevõtte ka erakordselt hea kasum, kuna P/E on kõigest 3,4 ja ettevõtte P/E 14,9. Samal ajal on ka Financiere Richemonti aktsia lennanud üles 62,4%.

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Esimesel aastal kärbime Šveitsi kellade imporditolle 18% ja sealt edasi igal aastal 5% võrra.

Hiina asekaubandusminister Yu Jianhua

SOOVITUS

LHV mures Tallinki 2015. aasta pärast

LHV Pank tõstis reedese analüüsis Tallink Grupi aktsia hinnasihhi vahemiku 0,95-1,05 eurolt 1,00-1,10 eurole. Samas kordas pank aktsia “neutraalset” soovitusi.

Ehkki pank kärpis kasvanud konkurentsi tõttu Tallinki 2013. aasta prognoose ja vähendas ootusi 2015. aastaks, on hinnasihhi siiski veidi tõstetud. Põhjuseks ütles pank, et ettevõtte muutus tänu dividendide maksmisele stabiilsemaks. Lisaks redigeeris pank ka Tallinki kapitali hinda.

2013. aastaks ootab LHV Tallinkile 952,8 miljoni eurost käivet (+0,9%) ja 64,1 miljoni euro suurust maksueelset kasumit (+19,7%). Puhaskasum peaks tulema aastatagusega enam-vähem võrdne, sest erinevalt 2012. aastast tuleb Tallinkil tänavu dividendide pärast tulumaksu maksta.

LHV võttis arvesse, et 2015. aastast rakenduvad Läänemere karmimad laevakütuse väävlisalduse direktiivid (väävlisalduse ülempiir langeb 1 protsendilt 0,1 protsendile) ja see mõjutab tõenäoliselt praeguse ärimudeli põhjal ka Tallinki kasumlikkust.

Panga hinnangul võib Tallink Grupi investeringute maht ulatuda kokku umbes 110 miljoni euron.

Kõigest juhinduvalt alandas LHV Pank Tallink Grupi 2015. aasta EBIT kasumiprognnoosi 87,7 miljoni 57,5 miljoni euron ja puhaskasumi prognoosi 65,4 miljoni 20,8 miljoni euron.

Dividendide maksmise jätkamise osas on pank aga optimistlik. 2013. ja 2014. aasta tulemuste põhjal võiks Tallink maksta aktsia kohta dividendi 0,06 eurot ja 2015. aasta eest 0,05 eurot, ennustas LHV.

EFES

Võlakirjaomanikud nutavad

Lähis-Ida suurim õllepruulija Efes sai lõõgi krediiditurgudel, kuna Türgi peaminister Recep Tayyip Erdogan püüab piirata alkoholi müüki ja reklaamimist.

Anadolu Efes Biracilik Malt Sanayi 2022. aastal lunastatavate dollarivõlakirjade tootlus kerkis 9. maist 52 baaspunkti võrra, läinud nädalal 3,99 protsendile.

LANGEJAD

Toyota Motor Corp

5920 JPY

-4,98%

O'Key Group

12,25 USD

-4,30%

RBS

327,00 GBp

-3,02%

Hewlett-Packard

24,21 USD

-2,61%

Tieto

15,87 EUR

-2,10%

Orica

22,48 AUD

-2,05%

Jaapani börs tuli ka eile 3% alla. Jaapani aktsiaturul on ennegi viie aasta jooksul olnud lühiajalisi suuri tõuse, mis on hiljem tasandunud langusega.

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

12.–13. juunil

COACHING'U KOOLITUS JUHTIDELE

Kuidas *coaching'*ut rakendada juhtida ja arendada oma inimesi?

Koolitaja on **IVAR LUKK**

Koolituse hind on 449 eurot (km-ga 538,8 eurot)

Täpsemad programmid aadressil
www.koolitus.aripaev.ee

5. juunil

LÄBIRÄÄKIMISED VÄLISTURGUEL

Kuidas läbi nutika strateegia ja taktika saavutada parimaid tulemusi?

Koolitaja on **JAKOB SAKS**

Koolituse hind on 349 eurot (km-ga 418,8 eurot)